
Grozījumi:

14.10.2010. likums / LV, 174 (4366), 03.11.2010. / Stājas spēkā 17.11.2010.
15.12.2011. likums / LV, 202 (4600), 23.12.2011. / Stājas spēkā 01.01.2012.
03.07.2014. likums / LV, 140 (5200), 18.07.2014. / Stājas spēkā 01.01.2015.
11.12.2014. likums / LV, 251 (5311), 17.12.2014. / Stājas spēkā 01.01.2015.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Patentu likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **nacionālais patenta pieteikums** — patenta pieteikums, kas iesniegts Latvijas Republikas Patentu valdei (turpmāk — Patentu valde) saskaņā ar šā likuma prasībām;
- 2) **nacionālais patents** — uz nacionālā patenta pieteikuma pamata piešķirts Latvijas patents;
- 3) **Parīzes konvencija** — 1883.gada 20.marta Parīzes konvencija par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību (1967.gada 14.jūlijā Stokholmā pieņemtajā redakcijā ar 1979.gada 28.septembrī pieņemtajiem grozījumiem);
- 4) **Parīzes savienība** — Parīzes konvencijas dalībvalstu savienība;
- 5) **prioritāte** — prioritātes datums, kuru piešķir patenta pieteikumam saskaņā ar Parīzes konvenciju;
- 6) **Patentu kooperācijas līgums** — 1970.gada 19.jūnijā noslēgtais līgums (ar 1979.gada 2.oktobrī un 1984.gada 3.februārī pieņemtajiem grozījumiem);
- 7) **starptautiskais pieteikums** — pieteikums, kas iesniegts saskaņā ar Patentu kooperācijas līgumu jebkurā šā līguma dalībvalstī;
- 8) **Eiropas patentu konvencija** — konvencija, kurai Latvijas Republika pievienojusies ar likumu "Par 1973.gada 5.oktobra Konvenciju par Eiropas patentu piešķiršanu (Eiropas patentu Konvencija), 2000.gada 17.oktobra Vienošanās par Konvencijas par Eiropas patentu piešķiršanu 65.panta piemērošanu un 2000.gada 29.novembra Grozījumiem 1973.gada 5.oktobra Konvencijā par Eiropas patentu piešķiršanu (Eiropas patentu Konvencija)";
- 9) **Eiropas patenta pieteikums** — patenta pieteikums, kas iesniegts saskaņā ar Eiropas patentu konvenciju;

10) **Eiropas patents** — saskaņā ar Eiropas patentu konvenciju uz Eiropas patenta pieteikuma pamata Eiropas patentu iestādes piešķirts patents;

11) **bioloģisks materiāls** — materiāls, kas satur ģenētisku informāciju un ir spējīgs pats vairoties vai ko var pavairot bioloģiskā sistēmā;

12) **biotehnoloģiskie izgudrojumi** — izgudrojumi, kas attiecas uz produktiem, kuri sastāv no bioloģiska materiāla vai satur bioloģisku materiālu, vai uz paņēmieniem, ar kuriem bioloģisks materiāls tiek iegūts, apstrādāts vai lietots;

13) **mikrobioloģisks paņēmiens** — paņēmiens, kurā iesaistīts vai kura rezultātā rodas mikrobioloģisks materiāls, vai kurš veikts ar mikrobioloģisku materiālu;

14) **bioloģisks paņēmiens** — augu vai dzīvnieku iegūšanas paņēmiens, kas pilnībā sastāv no dabīgām norisēm, tādām kā krustošana vai selekcija.

2.pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir veicināt izgudrotāju darbību un valsts rūpniecisko attīstību, nodrošinot izgudrotāja un patenta īpašnieka tiesību aizsardzību

3.pants. Tiesisko attiecību regulējums patentu jomā

(1) Likuma noteikumi par patentiem attiecas arī uz izgudrojumu starptautisko pieteikumu un Eiropas patentu pieteikumu iesniegšanu, kā arī uz tiesībām, kas saistītas ar Eiropas patentiem, to spēkā esību, izmantošanu un aizsardzību, ciktāl Eiropas patentu konvencijas un Patentu kooperācijas līguma noteikumi vai šā likuma XI un XII nodaļas īpašie noteikumi par starptautisko patentu pieteikumu iesniegšanu, Eiropas patenta pieteikumu un Eiropas patentu neparedz citādi.

(2) Persona ir tiesīga patentēt, izmantot un aizsargāt izgudrojumus citās valstīs saskaņā ar šo valstu normatīvajiem aktiem un starptautiskajiem nolīgumiem.

(3) Ja Latvijai saistošos starptautiskos nolīgumos paredzēti noteikumi, kas atšķiras no šā likuma normām, piemērojami starptautisko nolīgumu noteikumi.

II nodaļa

Patentaizsardzības priekšnoteikumi

4.pants. Izgudrojuma patentspēja

Izgudrojums ir aizsargājams ar patentu jebkurā tehnikas jomā, ja izgudrojums ir jauns, tam ir izgudrojuma līmenis un tas ir rūpnieciski izmantojams.

5.pants. Novitāte

(1) Izgudrojumu uzskata par jaunu, ja tas nav tehnikas līmeņa daļa.

(2) Tehnikas līmenis ietver jebkuras zināšanas, kas ir publiski pieejamas rakstveidā vai mutvārdos, ir publiski lietotas vai izpaustas jebkurā citā veidā pirms patenta pieteikuma datuma saskaņā ar šā likuma 28.panta otro daļu vai pirms prioritātes datuma saskaņā ar šā likuma 29.pantu.

(3) Par tehnikas līmeņa daļu uzskata arī nacionālos patentu pieteikumus, kuru pieteikuma datums saskaņā ar šā likuma 29.pantu ir agrāks par šā panta otrajā daļā minēto datumu un kuri ir publicēti šajā datumā vai pēc šā datuma. Šo nosacījumu attiecina arī uz Eiropas patentu pieteikumiem ar agrāku prioritāti.

(4) Šā panta otrās un trešās daļas nosacījumi neliedz patentspēju vielām vai to kompozīcijām, kas ir zināmas no tehnikas līmeņa, ja vielas vai to kompozīcijas:

1) paredzēts lietot, izmantojot šā likuma 8.panta otrajā daļā minētos paņēmienus, un šī lietošana nav tehnikas līmeņa daļa;

2) paredzētas šīs daļas 1.punktā minēto paņēmieni specifiskai lietošanai gadījumos, kad specifiskā lietošana nav tehnikas līmeņa daļa.

6.pants. Publiskota informācija, kas nekaitē novitātei

(1) Šā likuma 5.panta nosacījumus nepiemēro, ja izgudrojums publiskots ne agrāk kā sešus mēnešus pirms patenta pieteikuma datuma un ja publiskošana ir:

1) negodprātība pret patenta pieteicēju (turpmāk — pieteicējs) vai viņa tiesisko priekštecī;

2) bijusi pieteicēja vai viņa tiesiskā priekšteča izgudrojuma demonstrēšana oficiālā starptautiskā izstādē vai tai pielīdzinātā starptautiskā izstādē, kas organizēta saskaņā ar 1928.gada 22.novembrī Parīzē parakstīto Starptautisko izstāžu konvenciju un tās 1972.gada 30.novembra grozījumiem.

(2) Šā panta pirmās daļas 2.punkta nosacījumus piemēro vienīgi tad, ja pieteicējs, iesniedzot patenta pieteikumu, deklarē, ka izgudrojums ir bijis demonstrēts šādā izstādē, un četru mēnešu laikā no pieteikuma datuma iesniedz šo faktu apliecināšu dokumentu.

7.pants. Izgudrojuma līmenis

(1) Izgudrojumu uzskata par atbilstošu izgudrojuma līmenim, ja, ņemot vērā tehnikas līmeni, izgudrojums nav acīmredzams lietpratējam attiecīgajā tehnikas jomā.

(2) Ja tehnikas līmeni veido arī šā likuma 5.panta trešajā daļā minētie patenti pieteikumi, tad, vērtējot izgudrojuma līmeni, tie netiek ņemti vērā.

8.pants. Rūpnieciskā izmantošana

(1) Izgudrojumu uzskata par rūpnieciski izmantojamu, ja tā objektu var izgatavot vai to var lietot kādā rūpniecības nozarē, lauksaimniecībā vai citā tautsaimniecības jomā.

(2) Terapeitiskie vai ķirurģiskie ārstēšanas paņēmieni un diagnostikas paņēmieni, kas tiek lietoti attiecībā uz cilvēka vai dzīvnieka ķermeni, nav uzskatāmi par rūpnieciski izmantojamiem. Šis izņēmums neattiecas uz ierīcēm un vielām vai to kompozīcijām, kuras izmanto, lietojot minētos paņēmienus.

9.pants. Izgudrojuma objekts un neaizsargājамie objekti

(1) Izgudrojuma objekts var būt ierīce, paņēmiens, viela, vielu kompozīcija, bioloģisks materiāls.

(2) Par izgudrojumiem šā likuma izpratnē neuzskata:

1) atklājumus, zinātniskas teorijas un matemātiskas metodes;

2) estētiskus risinājumus;

3) plānus, intelektuālās darbības, komercdarbības vai spēļu noteikumus un paņēmienus, kā arī datorprogrammas;

4) informācijas sniegšanas paņēmienus.

(3) Šā panta otrajā daļā minēto objektu patentēšana nav iespējama, ja tiek prasīta vienīgi pašu šo objektu patentaizsardzība.

(4) Patenti nepiešķir izgudrojumiem, kuru publiskošana vai izmantošana ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem, tomēr lēmumu nepiešķirt patenti nedrīkst pieņemt, pamatojoties tikai uz

faktu, ka šāda izmantošana aizliegta ar normatīvu vai administratīvu aktu.

10.pants. Biotehnoloģiskie izgudrojumi

(1) Patentu piešķir biotehnoloģiskajiem izgudrojumiem, kas:

- 1) satur bioloģisku materiālu, kurš izdalīts no tā dabīgās vides vai iegūts ar tehniska paņēmiena palīdzību, pat ja tas iepriekš ir bijis sastopams dabā;
- 2) attiecas uz augiem vai dzīvniekiem, ja izgudrojuma tehniskā būtība neaprobežojas ar kādu konkrētu augu vai dzīvnieku šķirni;
- 3) attiecas uz mikrobioloģisku vai citu tehnisku paņēmieni vai ar šādu paņēmieni iegūtu produktu, ja tas nav augu vai dzīvnieku šķirne.

(2) Patentu nepiešķir augu vai dzīvnieku šķīmēm vai pamatā bioloģiskiem augu vai dzīvnieku šķirņu iegūšanas paņēmieniem.

(3) Saskaņā ar šā likuma 9.panta ceturto daļu patentu nepiešķir biotehnoloģiskajiem izgudrojumiem, kas attiecas uz:

- 1) cilvēka klonēšanu;
- 2) cilvēka ģenētiskās identitātes modificēšanu dzimumšūnās;
- 3) cilvēka embrija izmantošanu rūpnieciskiem vai komerciāliem mērķiem;
- 4) dzīvnieku ģenētiskās identitātes modificēšanas paņēmieniem, kas tiem var sagādāt ciešanas, nedodot būtisku medicīnisku labumu cilvēkiem vai dzīvniekiem, kā arī uz dzīvniekiem, kas iegūti ar šādiem paņēmieniem.

(4) Cilvēka ķermenis dažādās tā veidošanās un attīstības stadijās un vienkārša kāda tā elementa atklāšana, ieskaitot gēna sekvenci vai daļēju sekvenci, nevar būt patentējams izgudrojums.

(5) Elements, kas izdalīts no cilvēka ķermeņa vai citādi iegūts ar tehnisku paņēmieni, ieskaitot gēna sekvenci vai daļēju sekvenci, var būt patentējams izgudrojums, pat ja šā elementa struktūra ir identiska dabīgam elementam.

(6) Gēna sekvences vai daļējas sekvences rūpnieciskā izmantošana norādāma patenta pieteikumā.

11.pants. Izgudrojumi, kas skar valsts aizsardzības intereses

(1) Ja izgudrojums skar valsts aizsardzības intereses, Aizsardzības ministrija tam var piešķirt slepenu izgudrojuma statusu.

(2) Ja izgudrojums tiek atzīts par slepenu, Patentu valde šajā likumā noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par patenta piešķiršanu. Patenta piešķiršanas procedūrā netiek piemēroti šā likuma 35. un 38.panta noteikumi par patenta pieteikuma un piešķirtā patenta publiskošanu, kā arī netiek piemērota prasība samaksāt valsts nodevu par patenta publikāciju. Patenta pieteikumu un patentu publisko pēc slepenības statusa atcelšanas un pēc valsts nodevas par patenta publikāciju samaksas.

(3) Patenta īpašnieka mantisko tiesību uz slepenu izgudrojumu apjomu nosaka līgums ar Aizsardzības ministriju. Patenta īpašnieka tiesības uz šādu izgudrojumu var mantot. Ja patenta īpašniekam un Aizsardzības ministrijai neizdodas vienoties par kompensācijas apmēru par izgudrojuma izmantošanu, tās apmēru nosaka tiesa Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

(14.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.11.2010.)

III nodaļa Personas, kam ir tiesības uz patentu

12.pants. Tiesību subjekti

(1) Tiesības uz patentu ir izgudrotājam vai viņa tiesību pārņēmējam.

(2) Ja izgudrojumu radījušas vairākas personas kopīgi, tām ir kopīgas tiesības uz patentu.

(3) Ja vairākas personas ir radījušas izgudrojumu neatkarīgi cita no citas, tiesības uz patentu ir personai, kuras patenta pieteikumam ir agrāks pieteikuma datums, ja šis agrākais pieteikums ir bijis publicēts.

13.pants. Tiesību atzīšana

(1) Ja patenta pieteikumu iesniegusi persona, kurai nebija tādu tiesību, vai ja patents jau piešķirts šādai personai, tad persona, kurai saskaņā ar šā likuma 12.pantu ir tiesības uz patentu un arī attiecīgi pierādījumi, var iesniegt tiesā prasību atzīt un nodot tai tiesības uz patenta pieteikumu vai patentu.

(2) Ja personai saskaņā ar šā likuma 12.panta otro daļu ir tiesības uz patentu kopīgi ar citu personu un šīs tiesības nav ievērotas, minētā persona var šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā prasīt, lai tā tiktu atzīta par pieteicēju vai patenta īpašnieku kopīgi ar citu personu.

(3) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās tiesības izmantojamas ne vēlāk kā divu gadu laikā pēc dienas, kad paziņojums par patenta piešķiršanu publicēts Patentu valdes oficiālajā izdevumā. Termiņa ierobežojumu nepiemēro, ja persona, kurai nebija tiesību uz patentu, rīkojusies ļaunticīgi laikā, kad patenta pieteikums tika iesniegts vai īpašumtiesības uz patentu tika nodotas tai.

(4) Persona, kas iesniegusi tiesā prasību atzīt tās tiesības uz patenta pieteikumu vai patentu, nekavējoties par to paziņo Patentu valdei. Ja prasība iesniegta pirms patenta pieteikuma publicēšanas Patentu valdes oficiālajā izdevumā vai patenta pieteikums ir citādi izpausts sabiedrībai, Patentu valde, tiesa un lietas dalībnieki ievēro nepieciešamo konfidencialitāti attiecībā uz patenta pieteikuma būtību.

(5) Persona, kuras labā taisīts tiesas spriedums, tā norakstu iesniedz Patentu valdei, kas izmaiņas īpašumtiesībās un citus no spēkā esošā sprieduma izrietošos grozījumus ņem vērā, izskatot patenta pieteikumu, vai, ja pieteikums jau publicēts, ieraksta patentu reģistrā un publicē attiecīgu paziņojumu Patentu valdes oficiālajā izdevumā.

14.pants. Izgudrotāja personiskās tiesības

Izgudrotājam neatkarīgi no tā, kas ir pieteicējs vai patenta īpašnieks, ir neatsavināmas personiskās tiesības uz:

1) autorību — tiesības tikt atzītam par izgudrotāju;

2) vārdu — tiesības tikt norādītam par izgudrotāju patenta pieteikumā un visos ar izgudrojuma patentēšanu saistītajos dokumentos un publikācijās vai arī atteikties no šīm tiesībām, rakstveidā pieprasot Patentu valdei, lai viņa vārds netiktu norādīts.

15.pants. Izgudrojumi, kas radīti darba tiesisko attiecību ietvaros

(1) Tiesības uz patentu pieder darba devējam, ja izgudrojumu, attiecībā uz kuru iesniegts patenta pieteikums, ir radījis darbinieks, kura darba pienākumi ietver:

1) izgudrotājdarbību;

2) pētniecību, projektēšanu un konstruēšanu vai tehnoloģiskās izstrādes sagatavošanu.

(2) Ja darbinieka pienākumi neietver šā panta pirmās daļas nosacījumus, bet ir saistīti ar darba devēja darbības jomu, tad tiesības uz patentu pieder izgudrotājam. Darba devējam šajā gadījumā ir tiesības izmantot izgudrojumu vienkāršas licences veidā bez tiesībām piešķirt licenci citām personām. Ja darba devēja uzņēmums pāriet citas personas īpašumā, tiesības izmantot izgudrojumu pāriet darba devēja tiesību pārņēmējam kopā ar uzņēmumu. Šo tiesību nodošana nav atļauta nekādā citādā veidā.

(3) Darbiniekam, kas radījis izgudrojumu saskaņā ar šā panta pirmās daļas nosacījumiem, ir pienākums par to nekavējoties rakstveidā paziņot darba devējam un iesniegt dokumentus, kas ļauj novērtēt izgudrojumu.

(4) Ja darba devējs atsakās no tiesībām uz izgudrojumu vai triju mēnešu laikā nepaziņo darbiniekam par savu nodomu šīs tiesības izmantot, tiesības uz izgudrojumu pāriet darbiniekam.

(5) Pirms patenta pieteikuma iesniegšanas Patentu valdei darba devējs un darbinieks atturas no jebkādas izgudrojuma būtības izpaušanas trešajām personām.

(6) Darba devēja un darbinieka tiesiskās attiecības sakarā ar papildu atlīdzību par šā panta pirmajā daļā minēto izgudrojumu radīšanu un izmantošanu nosaka darba līgumā vai koplīgumā.

(7) Par tiesībām uz patentu var noslēgt līgumu, kura nosacījumi atšķiras no šā panta pirmās vai otrās daļas nosacījumiem.

IV nodaļa

No patenta un patenta pieteikuma izrietošās tiesības

16.pants. Izņēmuma tiesības

(1) Patents nodrošina tā īpašniekam izņēmuma tiesības. Bez patenta īpašnieka atļaujas trešajām personām ir aizliegts:

1) patentēto produktu izgatavot, piedāvāt pārdošanai, citādi izplatīt tirgū, lietot, kā arī importēt, eksportēt un glabāt minētajiem nolūkiem;

2) lietot patentēto paņēmienu;

3) piedāvāt pārdošanai, citādi izplatīt tirgū, lietot, kā arī importēt, eksportēt un glabāt minētajiem nolūkiem produktu, kas ir tieši iegūts ar patentēto paņēmienu;

4) piegādāt vai piedāvāt piegādei patentētā produkta būtiskos elementus, ja trešās personas zināja vai tām attiecīgajos apstākļos vajadzēja zināt, ka šādi elementi ir derīgi un paredzēti izgudrojuma īstenošanai.

(2) Šā panta pirmās daļas 4.punkta nosacījumus nepiemēro, ja izgudrojuma īstenošanai būtiskie elementi ir komerciāli pamatprodukti, izņemot gadījumu, kad trešā persona ar šādu piegādi mudina veikt šā panta pirmajā daļā minētās darbības.

17.pants. Izņēmuma tiesību apjoms

(1) No patenta izrietošo izņēmuma tiesību apjomu nosaka patenta pretenzijas. To skaidrojumam var izmantot izgudrojuma aprakstu un zīmējumus.

(2) Novērtējot no patenta izrietošo izņēmuma tiesību apjomu patenta pārkāpuma gadījumā, ievēro arī pretenzijās minēto pazīmju ekvivalentus, kuri ir analizējamā objekta elementi. Analizējamā objekta elementu uzskata par ekvivalentu pretenzijās minētajai pazīmei, ja patenta pārkāpuma laikā tas veic to pašu funkciju tādā pašā veidā un rada tādu pašu rezultātu kā pretenzijās minētā pazīme un ja lietpratējam ir redzams, ka, lietojot analizējamā objekta ekvivalento elementu, iespējams sasniegt to pašu rezultātu.

(3) Izgudrojuma apraksts un zīmējumi nav izmantojami patenta pretenziju paplašinātā skaidrojumam.

18.pants. Izņēmuma tiesību termiņi

(1) Izņēmuma tiesības pilnībā stājas spēkā dienā, kad publicēts paziņojums par patenta piešķiršanu, un beidzas ne vēlāk kā pēc 20 gadiem no patenta pieteikuma datuma.

(2) Uz laikposmu no dienas, kad šā likuma 35.pantā noteiktajā kārtībā publiskots patenta pieteikums, līdz patenta piešķiršanas dienai izgudrojumam tiek piešķirta pagaidu tiesiskā aizsardzība. Ja šajā laikposmā trešās personas izmanto patentējamo izgudrojumu bez pieteicēja piekrišanas, patenta īpašnieks ir tiesīgs prasīt kompensāciju.

(3) Nosakot kompensāciju, ņem vērā izgudrojuma izmantotāja labticību.

19.pants. No biotehnoloģiskajiem izgudrojumiem izrietošo izņēmuma tiesību apjoms

(1) Aizsardzība, ko patents piešķir bioloģiskam materiālam, kas izgudrojuma rezultātā iegūvis īpašas pazīmes, attiecas uz bioloģisko materiālu, kas iegūts no sākotnējā bioloģiskā materiāla identiskā vai atšķirīgā pavairošanas ceļā un kam piemīt tās pašas pazīmes.

(2) Aizsardzība, ko patents piešķir paņēmienam, ar kādu tiek apstrādāts bioloģisks materiāls, kas izgudrojuma rezultātā iegūvis īpašas pazīmes, attiecas arī uz bioloģisko materiālu, kas tieši iegūts ar šādu paņēmieni, un uz jebkuru citu bioloģisko materiālu, kuru iegūst no tieši iegūtā bioloģiskā materiāla identiskā vai atšķirīgā pavairošanas ceļā un kuram piemīt tās pašas pazīmes.

(3) Aizsardzība, ko patents piešķir produktam, kurā ietilpst ģenētiska informācija vai kurš sastāv no ģenētiskas informācijas, attiecas arī uz visu materiālu, izņemot cilvēka ķermeni vai tā elementu, kurā iekļauts produkts un kurš satur ģenētisko informāciju un veic savu funkciju (10.panta ceturtā daļa).

(4) Ja patenta īpašnieks vai kāds cits ar viņa piekrišanu pārdod vai citādā veidā realizē lauksaimniekam augu pavairošanas materiālu lauksaimnieciskiem mērķiem, kas nozīmē arī atļauju lauksaimniekam izmantot saražoto produkciju pavairošanai savā saimniecībā, šā panta pirmo, otro un trešo daļu nepiemēro tādā apjomā un ar tādiem nosacījumiem, kas atbilst Padomes 1994.gada 27.jūlija regulas (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību 14.pantā vai Augu šķirņu aizsardzības likuma 24.pantā noteiktajam.

(5) Šā panta pirmo, otro un trešo daļu nepiemēro, ja patenta īpašnieks vai kāds cits ar viņa piekrišanu pārdod vai citādā veidā realizē lauksaimniekam vaislas dzīvniekus vai dzīvnieku reproduktīvo materiālu, kas nozīmē arī atļauju lauksaimniekam izmantot ar patentu aizsargātos mājdzīvniekus lauksaimnieciskiem mērķiem. Šī atļauja ietver dzīvnieka vai cita dzīvnieku reproduktīvā materiāla piedāvāšanu lauksaimniecisku darbību veikšanai, bet ne pārdošanu komerciālai pavairošanai vai tās mērķiem.

20.pants. No patenta izrietošo izņēmuma tiesību ierobežojumi

No patenta izrietošās izņēmuma tiesības nevar īstenot attiecībā uz:

- 1) darbībām, ko veic privātām vajadzībām un nekomerciālos nolūkos;
- 2) eksperimentālām vai pētnieciskām darbībām;
- 3) patentēta izgudrojuma objekta pārbaudi, kā arī uz patentētu vai ar papildu aizsardzības sertifikātu aizsargātu zāļu vai augu aizsardzības līdzekļu izpēti, ko veic, lai iegūtu atļauju to izplatīšanai tirgū;
- 4) vienreizēju zāļu izgatavošanu aptiekā pēc ārsta receptes, kā arī uz darbībām ar šādi gatavotām zālēm;
- 5) izgudrojuma izmantošanu tāda ārvalsts transportlīdzekļa konstrukcijā vai ekspluatācijā, kurš īslaicīgi vai nejauši atrodas Latvijas teritorijā, ja izgudrojumu izmanto tikai transportlīdzeklī.

21.pants. Tiesību izsmelšana

(1) No patenta izrietošās tiesības neattiecas uz darbībām, kas ar patentēto produktu veiktas Eiropas Ekonomikas zonā, ja šo produktu iekļauj saimnieciskajā apritē Eiropas Ekonomikas zonā pats patenta īpašnieks vai cita persona ar viņa piekrišanu, ja vien patenta īpašniekam nav tiesiska pamata iebilst pret produkta turpmāko saimniecisko apriti.

(2) Šā likuma 19.panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētā aizsardzība neattiecas uz bioloģisku materiālu, kas iegūts, pavairojot tādu bioloģisko materiālu, kuru saimnieciskajā apritē Eiropas Ekonomikas zonā iekļāvis pats patenta īpašnieks vai cita persona ar viņa piekrišanu, ja pavairošana tieši izriet no tās izmantošanas, kuras nolūkos bioloģiskais materiāls tika pārdots, ar noteikumu, ka iegūto materiālu pēc tam neizmanto citai pavairošanai.

22.pants. Iepriekšlietojuma tiesības

(1) Persona, kas Latvijas teritorijā pirms patentētā izgudrojuma pieteikuma datuma vai prioritātes datuma bija labticīgi komerciālos nolūkos izmantojusi izgudrojumu vai veikusi šādai izmantošanai nepieciešamos priekšdarbus, ir

tiesīga netraucēti un nemaksājot atlīdzību patenta īpašniekam arī turpmāk izmantot šo izgudrojumu komerciālos nolūkos priekšdarbu laikā plānotajā apjomā.

(2) Iepriekšlietojuma tiesības var nodot citai personai vienīgi kopā ar uzņēmumu vai uzņēmuma daļu, kurā izgudrojums izmantots šā panta pirmās daļas izpratnē.

V nodaļa Patentu valde

23.pants. Patentu valdes pamatuzdevumi

Patentu valde normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros īsteno valsts politiku rūpnieciskā īpašuma jomā, nodrošinot rūpnieciskā īpašuma tiesību reģistrāciju un reģistru ziņu publikāciju oficiālajā izdevumā papīra vai elektroniskā formā, kā arī veicinot izpratni par šo tiesību aizsardzības nepieciešamību valstī.

(14.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.11.2010.)

23.¹ pants. Starptautisko organizāciju finanšu atskaitījumi par Patentu valdes darbībām

Eiropas Patentu organizācijas un Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas finanšu atskaitījumi par rūpnieciskā īpašuma tiesību piešķiršanu un spēkā uzturēšanu Latvijas Republikas teritorijā ir Patentu valdes pašu ieņēmumi.

(15.12.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

24.pants. Patentu valdes darbinieku pienākumi un ierobežojumi

(1) Patentu valdes darbinieki, pamatojoties uz ekspertīzes rezultātu, patstāvīgi un atbilstoši normatīvajiem aktiem rūpnieciskā īpašuma jomā Patentu valdes vārdā pieņem lēmumu par patenta piešķiršanu vai preču zīmes, dizainparauga, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas vai papildu aizsardzības sertifikāta reģistrāciju.

(2) Patentu valdes darbinieki, kamēr viņi strādā Patentu valdē, kā arī gadu pēc tam, kad viņu darba attiecības ar Patentu valdi tika izbeigtas, nav tiesīgi iesniegt patenta pieteikumu, kā arī tieši vai netieši, izņemot mantošanu, iegūt patentu, ko piešķirusi vai piešķirs Patentu valde, vai arī iegūt kādas no patenta izrietošas tiesības. Šo personu patenta pieteikumiem nepiešķir prioritātes tiesības, ja attiecīgais pieteikums iesniegts gada laikā pēc tam, kad šīs personas izbeigušas darba attiecības ar Patentu valdi.

25.pants. Patentu valdes Apelācijas padome

(1) Patentu valdes Apelācijas padome (turpmāk — Apelācijas padome) ir koleģiāla lēmējinstītūcija, kas izveidota kā Patentu valdes struktūrvienība ar patentiem, preču zīmēm, dizainparaugiem un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijām saistīto strīdu izskatīšanai.

(2) Pēc Patentu valdes direktora priekšlikuma tieslietu ministrs nosaka Apelācijas padomes locekļu skaitu un ieceļ uz trim gadiem Apelācijas padomes locekļus, no kuriem vienu apstiprina par Apelācijas padomes priekšsēdētāju. Apelācijas padomes sastāvā ir Patentu valdes pārstāvji un zinātnes, tehnikas vai jurisprudences speciālisti.

(3) Apelācijas padome, pamatojoties uz rakstveida apelāciju vai iebildumu, izskata ar patentiem, preču zīmēm, dizainparaugiem un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijām saistītus strīdus. Apelācijas padomes sastāvu konkrētas lietas izskatīšanai apstiprina Apelācijas padomes priekšsēdētājs, ņemot vērā lietas raksturu, Apelācijas padomes locekļu kompetenci un noslogotību. Katru apelāciju un iebildumu izskata nepāra skaits Apelācijas padomes locekļu, bet ne mazāk kā trīs locekļi, turklāt vismaz viens no viņiem ir jurists un vismaz viens no viņiem ir speciālists, kurš nav Patentu valdes darbinieks. Ja nepieciešams, Apelācijas padome var pieaicināt neatkarīgus ekspertus atzinuma sniegšanai strīda jautājumos.

(4) Apelācijas padomes sastāvā apelācijas vai iebilduma izskatīšanai nedrīkst iekļaut personu, kas Patentu valdē veikusi attiecīgā pieteikuma iepriekšējo izskatīšanu vai ekspertīzi. Apelācijas padomes loceklis nav tiesīgs piedalīties lietas izskatīšanā, ja viņš ir personiski tieši vai netieši ieinteresēts attiecīgās lietas iznākumā vai ir citi apstākļi, kas rada pamatotas šaubas par viņa objektivitāti. Lietas dalībnieki var pieteikt Apelācijas padomes loceklim noraidījumu. Lēmumu par pieteikto noraidījumu pieņem attiecīgais Apelācijas padomes sastāvs.

(5) Pieņemot lēmumu, Apelācijas padomes locekļi ir neatkarīgi un nav pakļauti rīkojumiem vai citādi ietekmei.

Lēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu. Apelācijas padomes loceklis, kas piedalījies lietas izskatīšanā, nav tiesīgs atturēties no balsošanas.

(6) Apelācijas padome izskata apelācijas un iebildumus šajā likumā, likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm", Dizainparaugu likumā un Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju aizsardzības likumā noteiktajā kārtībā.

26.pants. Pārstāvība

(1) Juridisko vai fizisko personu, kuras pastāvīgā atrašanās vieta vai dzīvesvieta nav Latvija vai kurai Latvijas teritorijā nepieder uzņēmums, Patentu valdē pārstāv profesionāls patentpilnvarotais.

(2) Juridiskā vai fiziskā persona, kuras pastāvīgā atrašanās vieta vai dzīvesvieta ir Latvija vai kurai Latvijas teritorijā pieder uzņēmums, Patentu valdē var būt pārstāvēta personiski vai ar tās darbinieku, vai ar pilnvarota pārstāvja starpniecību. Šis pārstāvis var nebūt profesionāls patentpilnvarotais.

(3) Patentu valde kārtro profesionālo patentpilnvaroto reģistru. Profesionālajam patentpilnvarotajam var būt konkrēta specializācija. Profesionālo patentpilnvaroto reģistrā izdarāmo ierakstu saturu, par grozījumu izdarīšanu šajā reģistrā maksājamās valsts nodevas apmēru un maksāšanas kārtību, kā arī reģistra uzturēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(4) Profesionālo patentpilnvaroto reģistrā var iekļaut tikai fizisko personu datus, ja persona atbilst šādām prasībām:

1) tā ir Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsonis;

2) tai ir akadēmiskā vai otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība (ārvalstu augstāko izglītības iestāžu izsniegtajiem diplomiem attiecīgajās specialitātēs jābūt atzītiem Latvijā);

3) tai ir vismaz triju gadu darba pieredze rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā, ieskaitot darbību starptautiskajās vai nacionālajās rūpnieciskā īpašuma iestādēs, un to apstiprina atbilstoši dokumenti;

4) tā ir nokārtojusi patentpilnvarotā kvalifikācijas eksāmenu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un samaksājusi valsts nodevu. Par patentpilnvarotā kvalifikācijas eksāmena kārtošānu maksājamās valsts nodevas apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets;

5) sarakstei ar Patentu valdi tā norāda adresi Latvijas teritorijā.

(5) Eiropas Savienības pilsonim, kuram ir tiesības darboties par profesionālo patentpilnvaroto citā Eiropas Savienības dalībvalstī saskaņā ar šīs valsts normatīvajiem aktiem, nepiemēro šā panta ceturtās daļas 2., 3. un 4.punktu. Šī persona iesniedz dokumentus, kas apliecina tās tiesības darboties par profesionālo patentpilnvaroto.

(6) No profesionālo patentpilnvaroto reģistra izslēdz personu:

1) kura iesniedz rakstveida lūgumu to izslēgt no profesionālo patentpilnvaroto reģistra;

2) kura vairs nav Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsonis;

3) kura likumā noteiktajā kārtībā atzīta par rīcībnespējīgu;

4) kura ir mirusi vai atzīta par bezvēsts prombūtnē esošu;

5) kurai saskaņā ar tiesas spriedumu aizliegts darboties par patentpilnvaroto;

6) kura nepatiesi norādījusi šā panta ceturtās daļas 1., 2. vai 3.punktā minētās ziņas.

(7) Profesionālo patentpilnvaroto reģistrs glabājas Patentu valdē un ir pieejams jebkurai ieinteresētajai personai. Patentu valde ne retāk kā divas reizes gadā publicē Patentu valdes oficiālajā izdevumā profesionālo patentpilnvaroto sarakstu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 17.11.2010.)

VI nodaļa Patenta piešķiršanas procedūra

27.pants. Patenta pieteikums

(1) Patenta pieteikumā ietver:

- 1) iesniegumu par patenta piešķiršanu;
- 2) izgudrojuma aprakstu;
- 3) vienu vai vairākas pretenzijas;
- 4) zīmējumus, ja aprakstā vai pretenzijās ir atsauces uz tiem;
- 5) kopsavilkumu.

(2) Patenta pieteikuma paraugu un saturu nosaka Ministru kabinets.

28.pants. Patenta pieteikuma iesniegšana un pieteikuma datums

(1) Persona, kas vēlas iegūt patentu uz izgudrojumu, iesniedz Patentu valdei patenta pieteikumu.

(2) Par patenta pieteikuma iesniegšanas dienu (turpmāk — pieteikuma datums) uzskata dienu, kad Patentu valde saņēmusi vismaz:

- 1) iesniegumu par patenta piešķiršanu;
- 2) ziņas, kas ļauj identificēt pieteicēju, un kontaktinformāciju;
- 3) pieteikuma daļu ar izgudrojuma aprakstu vai atsauci uz agrāku pieteikumu.

(3) Šā panta otrās daļas 1. un 2.punktā minētās ziņas iesniedzamas latviešu valodā, bet 3.punktā minētā pieteikuma daļa pieteikuma datuma noteikšanai var būt iesniegta citā valodā.

(4) Atsaucē uz agrāk iesniegtu patenta pieteikumu, kas minēts šā panta otrās daļas 3.punktā, norāda agrākā pieteikuma datumu, numuru un valsti, kurā tas iesniegts.

(5) Patenta pieteikums iesniedzams latviešu valodā. Ja pieteikuma datuma noteikšanai pieteikums iesniegts citā valodā, pieteicējs triju mēnešu laikā iesniedz tā tulkojumu latviešu valodā. Ja tulkojums minētajā termiņā nav iesniegts, pieteikumu uzskata par atsauktu. Visa turpmākā ar pieteikumu saistītā lietvedība un sarakste notiek latviešu valodā.

(6) Pieteicējs mēneša laikā pēc patenta pieteikuma iesniegšanas samaksā valsts nodevu un iesniedz dokumentu, kas apliecina tās samaksu. Ja šis termiņš nokavēts, pieteikumu uzskata par neiesniegtu.

(7) Ja izgudrojums paredz tāda bioloģiska materiāla izmantošanu, kurš nav publiski pieejams un kuru patenta pieteikumā nav iespējams aprakstīt tā, lai to varētu īstenot lietpratējs attiecīgajā nozarē, kopā ar pieteikumu iesniedzama izziņa par bioloģiskā materiāla deponēšanu starptautiski atzītā depozitārijā saskaņā ar Budapeštas 1977.gada 28.aprīļa Līgumu par mikroorganismu deponēšanas starptautisko atzīšanu patentēšanas procedūras vajadzībām. Ja bioloģiskais materiāls, kas deponēts, vairs nav pieejams starptautiski atzītajā depozitārijā, materiālu atļauj deponēt vēlreiz ar tiem pašiem nosacījumiem, kas ietverti šajā daļā minētajā līgumā. Kārtību, kādā pieejams bioloģiskais materiāls, nosaka Ministru kabinets.

29.pants. Prioritātes tiesības

(1) Personai vai tās tiesību pārnēmējam, kas noteiktā kārtībā iesniedzis patenta pieteikumu vai lietderīgā modeļa pieteikumu jebkurā Parīzes savienības dalībvalstī, Pasaules tirdzniecības organizācijas dalībvalstī vai jebkurā citā valstī vai savienībā, ar kuru Latvija ir noslēgusi vienošanos par prioritātes tiesību atzīšanu, 12 mēnešu laikā no pirmā pieteikuma datuma ir prioritātes tiesības, iesniedzot Latvijā patenta pieteikumu attiecībā uz šo pašu izgudrojumu.

(2) Nākamais patenta pieteikums uz to pašu izgudrojumu, uz kuru attiecās iepriekšējais pirmais pieteikums, nosakot prioritāti, uzskatāms par pirmo pieteikumu, ja nākamā pieteikuma iesniegšanas dienā iepriekšējais pieteikums ir bijis atsaukts, atstāts bez virzības vai noraidīts, nav bijis publiskots, uz to nav saglabājušās nekādas tiesības vai tas vēl nav bijis par pamatu prioritātes tiesību pieprasīšanai. Iepriekšējais pieteikums no šā brīža nevar būt par pamatu prioritātes tiesību pieprasīšanai.

(3) Pieteicējs, kas vēlas izmantot prioritātes tiesības, prioritātes prasību iesniedz vienlaikus ar patenta pieteikumu, norādot pieprasītās prioritātes pieteikuma datumu un valsti, kurā tas iesniegts, kā arī pieteikuma numuru. Prioritātes prasību var iesniegt vai grozīt 16 mēnešu laikā pēc agrākās prioritātes datuma. Šo prasību nevar iesniegt vai grozīt, ja pieteicējs iesniedzis pieprasījumu saskaņā ar šā likuma 35.panta ceturto daļu. Dokuments, kas apliecina prioritātes tiesības, ir agrākā pieteikuma kopija, kuras atbilstību oriģinālam apliecinājusi institūcija, kas šo pieteikumu pieņēmusi. Dokuments iesniedzams Patentu valdei 16 mēnešu laikā pēc agrākās prioritātes datuma.

(4) Pieteicējs patenta pieteikumā var pieprasīt tiesības uz vairākām prioritātēm. Ja ir pieprasītas vairākas prioritātes, termiņi, kuri sākas prioritātes datumā, sākas no agrākās pirmās prioritātes datuma.

(5) Ja patenta pieteikumam pieprasa vienu vai vairākas prioritātes, prioritātes tiesības attiecas vienīgi uz tām izgudrojuma pazīmēm, kuras norādītas patenta pieteikumā vai pieteikumos un kuru prioritāte tiek prasīta.

(6) Ja kādas izgudrojuma pazīmes, kurām tiek prasīta prioritāte, nav minētas agrākā pieteikuma pretenzijās, prioritātes tiesības tomēr var piešķirt, ja agrākā pieteikuma dokumenti kopumā nepārprotami atklāj šīs pazīmes.

(7) Ja agrākais patenta pieteikums nav iesniegts latviešu valodā un tam ir nozīme strīdā par vēlāk pieteiktā izgudrojuma patentspēju, piemēro šā likuma 28.panta piektās daļas nosacījumus.

30.pants. Izgudrojuma apraksts, pretenzijas un kopsavilkums

(1) Izgudrojuma apraksts veidojams tik skaidrs un pilnīgs, lai lietpratējs varētu šo izgudrojumu īstenot. Izgudrojums nedrīkst būt pretrunā ar zinātniski apstiprinātiem dabas likumiem.

(2) Pretenzijas nosaka objektu, kuram tiek lūgta patenta aizsardzība, un izgudrojuma aizsardzības apjomu, izmantojot izgudrojuma tehniskās pazīmes. Pretenzijas izsakāmas skaidri, īsi formulējot un aprakstā pamatojot.

(3) Ja patenta pieteikumā ietverts vairāk nekā 10 pretenziju, pieteicējs papildus par pieteikumu maksājamai valsts nodevai maksā nodevu par 11. un katru nākamo pretenziju. Valsts nodeva par pretenzijām maksājama mēneša laikā pēc pieteikuma iesniegšanas. Ja valsts nodeva par pretenzijām nav samaksāta noteiktajā termiņā, to var izdarīt mēneša laikā pēc tam, kad saņemts paziņojums par termiņu neievērošanu. Pēc šā termiņa pretenzijas, par kurām nav samaksāta valsts nodeva, tiek uzskatītas par neiesniegtām.

(4) Kopsavilkums ietver tikai tehnisku informāciju, kuru neņem vērā citiem nolūkiem (piemēram, izgudrojuma aizsardzības apjoma noteikšanai).

31.pants. Izgudrojuma vienotība

(1) Vienā patenta pieteikumā var pieprasīt patentu tikai uz vienu izgudrojumu vai tādu izgudrojumu grupu, kuras vieno kopīga iecere.

(2) Izgudrojuma vienotības nosacījums ir izpildīts, ja aizsardzība tiek pieprasīta tādu izgudrojumu grupai, kuras vieno tehniska saistība, kas ietver vienu vai vairākas vienas un tās pašas vai atbilstošas īpašas tehniskās pazīmes, kas, aplūkojot izgudrojumu grupu kopumā, nosaka katra tajā ietvertā izgudrojuma atšķirību no esošā tehnikas līmeņa.

(3) Izgudrojumu grupu vieno kopīga iecere neatkarīgi no tā, vai katrs izgudrojums ir formulēts atsevišķā pretenzijā vai arī kā alternatīva vienā kopējā pretenzijā.

32.pants. Pārstāvības pilnvarojums

(1) Ja patenta pieteikumu iesniedz ar pārstāvja starpniecību, pieteikumam pievieno dokumentu, kas apliecina pārstāvja pilnvarojumu. Pilnvarošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(2) Ārvalsts pieteicējs iesniedz patenta pieteikumu, kāro saraksti un veic visas turpmākās darbības Patentu valdē

un Apelācijas padomē tikai ar profesionāla patentpilnvarotā starpniecību atbilstoši šā likuma 26.pantam.

(3) Pārstāvja pilnvarojuma dokumentu iesniedz vienlaikus ar patenta pieteikumu vai triju mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts paziņojums par šā dokumenta trūkumu. Ja pārstāvja pilnvarojuma dokuments nav iesniegts noteiktajā termiņā, uzskata, ka pārstāvis nav pilnvarots un viņa veiktās darbības, izņemot pieteikuma materiālu iesniegšanu, nav notikušas.

33.pants. Patenta pieteikuma datuma noteikšana

(1) Patentu valde pārbauda, vai iesniegtie dokumenti atbilst šā likuma 28.panta nosacījumiem. Ja iesniegtie dokumenti atbilst šā likuma 28.panta otrās, trešās un ceturtās daļas prasībām, Patentu valde nosaka pieteikuma datumu un paziņo to pieteicējam.

(2) Ja pieteikums šā likuma 28.panta otrās, trešās un ceturtās daļas prasībām neatbilst vai atbilst tikai daļēji, Patentu valde par to paziņo pieteicējam, izskaidrojot neatbilstību, un nosaka divu mēnešu termiņu norādīto trūkumu novēršanai.

(3) Ja Patentu valde, pārbaudot iesniegtos dokumentus, secina, ka patenta pieteikumā trūkst izgudrojuma apraksta daļas vai zīmējumu, uz kuriem ir atsauces aprakstā vai pretenzijās, tā nosūta pieteicējam paziņojumu, kurā lūdz trūkstošās apraksta daļas vai zīmējumus iesniegt divu mēnešu laikā.

(4) Ja trūkstošās apraksta daļas vai zīmējumus iesniedz pēc pieteikuma datuma, bet ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc pieteikuma datuma vai pēc šā panta trešajā daļā minētā paziņojuma nosūtīšanas, Patentu valde par pieteikuma datumu nosaka dienu, kad ir saņemtas trūkstošās apraksta daļas vai zīmējumi, ja vien tie netiek atsaukti mēneša laikā pēc iesniegšanas.

(5) Ja trūkstošās apraksta daļas vai zīmējumus iesniedz šā panta ceturtajā daļā minētajā termiņā un patenta pieteikumā ir pieprasītas agrāka pieteikuma prioritātes tiesības, tad par pieteikuma datumu (pieņemot, ka trūkstošās apraksta daļas vai zīmējumi pilnībā ietverti agrākajā pieteikumā) saglabā datumu, kad izpildītas šā likuma 28.panta otrās daļas prasības, ja vien pieteicējs izsaka šādu lūgumu un iesniedz agrākā pieteikuma kopiju. Ja kopija nav latviešu valodā, tad noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu iesniedz šā likuma 28.panta piektajā daļā minētajā termiņā.

(6) Ja pieteicējs noteiktajā termiņā neiesniedz trūkstošās apraksta daļas vai zīmējumus, jebkuras atsauces uz šīm apraksta daļām vai zīmējumiem tiek uzskatītas par neesošām.

34.pants. Patenta pieteikuma formālo prasību pārbaude

(1) Kad patenta pieteikumam ir noteikts datums, Patentu valde pārbauda, vai iesniegtais pieteikums atbilst šā likuma 6.panta otrās daļas, 28.panta piektās, sestās un septītās daļas, 29.panta trešās daļas, 30.panta trešās daļas un 32.panta prasībām. Pārbaude veicama triju mēnešu laikā no dienas, kad pieteikums iesniegts Patentu valdei. Šajā termiņā Patentu valde kopsavilkumu sagatavo publicēšanai.

(2) Ja patenta pieteikums atbilst noteiktajām prasībām, Patentu valde informē pieteicēju par formālo prasību pārbaudes pabeigšanu un pieteikuma publicēšanas datumu.

(3) Ja patenta pieteikums noteiktajām prasībām neatbilst vai atbilst tikai daļēji, Patentu valde par to paziņo pieteicējam, izskaidrojot neatbilstību, un nosaka triju mēnešu termiņu norādīto trūkumu novēršanai un savu apsvērumu izteikšanai.

(4) Ja pieteicējs nav novērsis Patentu valdes norādītos trūkumus, pieteikumu noraida. Pieteicējam par to paziņo rakstveidā.

35.pants. Patenta pieteikuma publiskošana

(1) Patentu valde patenta pieteikumu publisko iespējami īsā laikā pēc 18 mēnešiem no pieteikuma datuma vai — ja pieprasīta prioritāte — no pieteikuma pirmās agrākās prioritātes datuma.

(2) Publiskošana ietver:

1) paziņojuma par patenta pieteikumu publicēšanu Patentu valdes oficiālajā izdevumā;

2) tiesības jebkurai personai iepazīties ar patenta pieteikuma materiāliem Patentu valdē, kā arī saņemt attiecīgā izgudrojuma pieteikuma materiālu kopiju, samaksājot Ministru kabineta noteikto maksu.

(3) Publikācijā ietver:

- 1) ziņas par izgudrotāju (ja viņš nav atteicies no tiesībām tikt minētam), pieteicēju un pārstāvi (ja tāds ir);
- 2) izgudrojuma nosaukumu;
- 3) starptautiskās patentu klasifikācijas indeksus;
- 4) patenta pieteikuma numuru, datumu, pieteikuma publicēšanas datumu un publikācijas numuru;
- 5) ziņas par prioritāti;
- 6) pieteikuma kopsavilkumu.

(4) Pēc pieteicēja pieprasījuma patenta pieteikumu var publicēt pirms 18 mēnešu termiņa, bet tikai pēc tam, kad ir paziņots par formālo prasību pārbaudes pabeigšanu.

36.pants. Grozījumi patenta pieteikumā un tā sadalīšana

(1) Līdz datumam, kad tiek publicēts Patentu valdes paziņojums par patenta piešķiršanu, pieteicējam ir tiesības vienreiz pēc savas iniciatīvas izdarīt patenta pieteikumā grozījumus, ja tie nemaina izgudrojuma būtību un nepaplašina pretenziju apjomu. Šādus grozījumus var izdarīt arī pēc Patentu valdes pieprasījuma. Abos gadījumos attiecīgi tiek pagarināts patenta pieteikuma izskatīšanas termiņš. Ja pieteicējs izdara grozījumus pēc savas iniciatīvas, viņš maksā valsts nodevu par grozījumu izdarīšanu. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā iesniedzami grozījumi patenta pieteikumā.

(2) Līdz datumam, kad tiek publicēts Patentu valdes paziņojums par patenta piešķiršanu saskaņā ar šā likuma 38.panta pirmo daļu, pieteicējs, nepārsniedzot patenta pieteikuma apjomu, to var sadalīt divos vai vairākos pieteikumos, katram saglabājot sākotnējā pieteikuma datumu un prioritāti. Katram nodalītajam pieteikumam piemērojamas šā panta, 27.panta, 28.panta pirmās, piektās un sestās daļas, 30., 31. un 32.panta prasības. Ja triju mēnešu laikā pēc dienas, kad Patentu valde saņēmusi lūgumu par pieteikuma sadalīšanu, pieteicējs nav iesniedzis noteiktos dokumentus un materiālus, kas attiecas uz nodalīto patenta pieteikumu, vai nav samaksājis noteikto valsts nodevu, nodalīto pieteikumu uzskata par atsauktu.

37.pants. Patenta pieteikuma izskatīšana pēc būtības

(1) Patentu valde pārbauda, vai patenta pieteikums atbilst šā likuma 8.panta otrās daļas, 9. un 10.panta, 30.panta pirmās un otrās daļas, 31. un 36.panta prasībām. Patentu valde pieteikuma izskatīšanas procesā neveic izgudrojuma patentspējas ekspertīzi atbilstoši šā likuma 5. un 7.panta un 8.panta pirmās daļas prasībām.

(2) Ja pieteicējs nav izpildījis šā likuma 31.panta prasības par izgudrojuma vienotību, turpmākā ar patenta pieteikumu saistītā lietvedība kārtojama tikai attiecībā uz pieteikuma pirmo pretenziju, ja vien pieteicējs, atbildot uz Patentu valdes paziņojumu par minētā panta prasību neievērošanu, nav informējis Patentu valdi par pieteikuma sadali vai arī nav lūdzis izskatīt tikai tās pretenzijas, kuras attiecas uz izgudrojumu vai izgudrojumu grupu un atbilst prasībām par izgudrojuma vienotību. Nodalītā patenta pieteikuma iesniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(3) Ja patenta pieteikums šā panta pirmās daļas prasībām neatbilst vai atbilst daļēji, Patentu valde par to paziņo pieteicējam, izskaidrojot neatbilstību, un nosaka triju mēnešu termiņu norādīto trūkumu novēršanai.

(4) Ja pieteicējs nav novērsis Patentu valdes norādītos trūkumus, Patentu valde pieņem lēmumu par patenta pieteikuma noraidīšanu. Pieteicējam to paziņo rakstveidā.

38.pants. Patenta piešķiršana, reģistrācija un publikācija

(1) Ja patenta pieteikums atbilst šā likuma 37.panta pirmās daļas prasībām, Patentu valde pieņem lēmumu par patenta piešķiršanu. Lēmumu rakstveidā paziņo pieteicējam, kā arī nosaka triju mēnešu termiņu, kurā jāsamaksā

valsts nodeva par patenta publikāciju un reģistrāciju patentu reģistrā. Ja valsts nodeva ir samaksāta, Patentu valde iespējami īsā laikposmā paziņojumu par patenta piešķiršanu publicē Patentu valdes oficiālajā izdevumā. Vienlaikus Patentu valde sagatavo pilnu patenta publikāciju, kas ietver patenta bibliogrāfisko izziņu, izgudrojuma kopsavilkumu, izgudrojuma aprakstu, pretenzijas un, ja nepieciešams, zīmējumus.

(2) Paziņojumā ietver:

- 1) ziņas par izgudrotāju (ja viņš nav atteicies no tiesībām tikt minētam), patenta īpašnieku un pārstāvi (ja tāds ir);
- 2) izgudrojuma nosaukumu;
- 3) starptautiskās patenta klasifikācijas indeksus;
- 4) patenta pieteikuma numuru, datumu, pieteikuma publiskošanas datumu un patenta numuru (publikācijas numurs saskaņā ar šā likuma 35.panta trešās daļas 4.punktu);
- 5) ziņas par prioritāti;
- 6) patenta pretenzijas.

(3) Paziņojumu par patenta piešķiršanu publicē vienlaikus ar patenta pieteikuma publicēšanu, ja lēmums par patenta piešķiršanu pieņemts pirms šā likuma 35.panta pirmajā un ceturtajā daļā minētā termiņa beigām.

(4) Patentu reģistrē patentu reģistrā vienlaikus ar paziņojuma par patenta piešķiršanu publicēšanu Patentu valdes oficiālajā izdevumā. Patentu valde patenta īpašniekam izsniedz patentu, kura paraugu nosaka Ministru kabinets.

(5) Patentu nepiešķir, ja pieteicējs noteiktajā termiņā nav saskaņā ar šā panta pirmo daļu samaksājis valsts nodevu par patenta publikāciju un reģistrāciju patentu reģistrā.

(6) Patenta īpašnieks nekavējoties paziņo Patentu valdei par grozījumiem vai konstatētajām kļūdām ziņās, kas attiecas uz patenta piešķiršanu, par īpašnieka vārda (nosaukuma) maiņu vai par pārstāvja maiņu. Ja samaksāta noteiktā valsts nodeva, Patentu valde pieļaujamos grozījumus iekļauj patentu reģistrā, paziņojumu par izdarītajiem grozījumiem publicē savā oficiālajā izdevumā un nosūta patenta īpašniekam. Patentu valdes pieļautās kļūdas tiek izlabotas bez maksas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 17.11.2010.)

39.pants. Apelācijas iesniegšana

Ja pieteicējs vai cits Patentu valdes lēmuma adresāts (patenta īpašnieks, bijušais īpašnieks, īpašumtiesību pārņēmējs, licenciāts) pilnībā vai daļēji nepiekrīt patenta pieteikuma izskatīšanas rezultātiem vai Patentu valdes lēmumam, kas pieņemts citā ar patenta piešķiršanu saistītā procedūras posmā, viņš ir tiesīgs triju mēnešu laikā pēc lēmuma saņemšanas dienas, samaksājot attiecīgu valsts nodevu, iesniegt Patentu valdei motivētu rakstveida apelāciju. Apelācijas iesniegšana aptur Patentu valdes lēmuma izpildi.

40.pants. Apelācijas virzība

(1) Patentu valde nekavējoties atceļ vai groza attiecīgo lēmumu, ciktāl tā iesniegto apelāciju atzīst par pamatotu.

(2) Ja lēmuma atcelšana vai grozīšana var skart trešās personas tiesības vai tiesiskās intereses vai ja divu nedēļu laikā pēc apelācijas iesniegšanas lēmums nav atcelts vai grozīts šā panta pirmajā daļā paredzētajā kārtībā, Patentu valde apelāciju nodod izskatīšanai Apelācijas padomei.

(3) Ja Patentu valde atcēlusi vai grozījusi savu iepriekš pieņemto lēmumu un tas apelācijas iesniedzēju apmierina, viņš atsauc apelāciju. Par apelācijas iesniegšanu samaksātā valsts nodeva atmaksājama Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

(4) Ja Patentu valde grozījusi savu iepriekš pieņemto lēmumu un tas apelācijas iesniedzēju neapmierina, viņš triju mēnešu laikā pēc šā lēmuma saņemšanas par to paziņo Patentu valdei. Patentu valde apelāciju nekavējoties nodod izskatīšanai Apelācijas padomei.

(5) Līdz apelācijas izskatīšanai Apelācijas padomē apelācijas iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt apelāciju precizēt vai papildināt.

41.pants. Iebildums pret patenta piešķiršanu

(1) Jebkura persona deviņu mēnešu laikā pēc tam, kad publicēts paziņojums par patenta piešķiršanu, samaksājot attiecīgu valsts nodevu, var iesniegt Patentu valdei iebildumu pret patenta piešķiršanu. Iebildums iesniedzams rakstveidā. Tajā iebilduma iesniedzējs norāda argumentus un atsauces uz likumu. Pēc minētā termiņa beigām iebilduma iesniedzējs nav tiesīgs iebilduma sākotnējā tiesiskajā pamatojumā izdarīt grozījumus, kas to paplašina, bet līdz Apelācijas padomes lēmuma pieņemšanai var iesniegt papildu dokumentus un materiālus, kas apstiprina (precizē) faktus, uz kuriem pamatots iebildums.

(2) Iebildumu pret patenta piešķiršanu var iesniegt, pamatojoties uz šā likuma 8., 9. un 10.pantu, 30.panta pirmo un otro daļu vai 36.panta pirmo daļu.

(3) Patenta piešķiršanu, pamatojoties uz citām šā likuma prasībām, var apstrīdēt tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

(4) Apelācijas padome iepazīstina patenta īpašnieku ar iesniegto iebildumu un nosaka triju mēnešu termiņu atbildes iesniegšanai.

(5) Ja šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā iebildums nav iesniegts, patenta piešķiršanu var apstrīdēt tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

42.pants. Apelāciju un iebildumu izskatīšana

(1) Saskaņā ar šā likuma 39.pantu iesniegtās apelācijas un saskaņā ar šā likuma 41.panta otro daļu iesniegtos iebildumus izskata Apelācijas padome.

(2) Apelāciju izskata triju mēnešu laikā pēc tās saņemšanas Patentu valdē.

(3) Iebildumu izskata triju mēnešu laikā pēc apstrīdētā patenta īpašnieka atbildes saņemšanas vai atbildes iesniegšanai noteiktā termiņa beigām.

(4) Uz Apelācijas padomes sēdi, kurā izskata apelāciju pret Patentu valdes lēmumu, uzaicina apelācijas iesniedzēju vai viņa pārstāvi, bet, ja Apelācijas padomes lēmums var skart trešo personu, arī šo personu vai tās pārstāvi. Uz Apelācijas padomes sēdi, kurā izskata iebildumu pret patenta piešķiršanu, uzaicina iebilduma iesniedzēju un apstrīdētā patenta īpašnieku. Minētās personas ir tiesīgas iesniegt nepieciešamos dokumentus un materiālus un sniegt mutvārdu paskaidrojumus.

(5) Apelācijas padome pieņem lēmumu par apelācijas pilnīgu vai daļēju apmierināšanu vai par tās noraidīšanu. Ar šo lēmumu var atcelt, grozīt vai atstāt spēkā attiecīgo Patentu valdes lēmumu. Ja sakarā ar apelāciju atklājušies jauni lietas apstākļi, Apelācijas padome var pieņemt lēmumu par patenta pieteikuma atkārtotu izskatīšanu.

(6) Apelācijas padome pieņem lēmumu par iebilduma pilnīgu vai daļēju apmierināšanu vai par tā noraidīšanu, turklāt apstrīdēto patentu ar šo lēmumu var atzīt par spēkā neesošu no pieteikuma datuma, atzīt par spēkā esošu vai atzīt par spēkā esošu grozītā veidā.

(7) Apelācijas padome pieņem lēmumu, citām personām klāt neesot. Lēmuma rezolutīvo daļu paziņo sēdes noslēgumā, bet pamatotu rakstveida lēmumu mēneša laikā nosūta šā panta ceturtajā daļā minētajām personām. Ja Apelācijas padomes lēmums neapmierina kādu no lietas dalībniekiem, jebkurš no tiem sešu mēnešu laikā pēc lēmuma noraksta saņemšanas var lēmumu pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

(8) Pieteikuma iesniegšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma darbību.

(9) Ieinteresētā persona var Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā apstrīdēt piešķirto patentu neatkarīgi no tā, vai par Apelācijas padomes lēmumu ir iesniegts pieteikums tiesā. Ja šāda prasība iesniegta, pirms izskatīta administratīvā lieta par Apelācijas padomes lēmumu, administratīvo tiesvedību aptur līdz prasības izskatīšanai.

43.pants. Patenta uzturēšana spēkā

(1) Par patenta uzturēšanu spēkā maksājama ikgadēja valsts nodeva. Valsts nodeva maksājama par katru gadu, kas seko gadam, kurā saskaņā ar šā likuma 38.panta pirmo daļu publicēts paziņojums par patenta piešķiršanu. Par katra gada sākumu uzskata pieteikuma datuma gadadienu. Valsts nodevu par patenta uzturēšanu spēkā uzskata par samaksātu, ja tā samaksāta līdz kārtējā maksājuma gada tā mēneša beigām, kurā iekrīt pieteikuma datums. Ja valsts nodeva noteiktajā termiņā nav samaksāta, bet patenta īpašnieks valsts nodevu kopā ar papildnodevu samaksā turpmāko sešu mēnešu laikā, patentu uzskata par uzturētu spēkā.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētā papildnodeva ir 25 procenti no valsts nodevas, kura nav samaksāta.

44.pants. Termiņu pagarināšana

(1) Patentu valde ir tiesīga pagarināt šajā likumā noteiktos termiņus uz laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus, ja šāds lūgums Patentu valdē saņemts pirms attiecīgā termiņa beigām un ir samaksāta valsts nodeva par termiņa pagarināšanu.

(2) Šā panta pirmā daļa neattiecas uz termiņiem, kas noteikti šā likuma 6.panta pirmajā daļā, 28.panta piektajā daļā, 29.panta pirmajā un trešajā daļā, 39.pantā, 41.panta pirmajā daļā, 43.panta pirmajā daļā, 45.panta otrajā daļā, 46.panta otrajā daļā, 71.panta otrajā un trešajā daļā, 76.panta pirmajā daļā minētās regulas 7.pantā un otrajā daļā minētās regulas 7.pantā.

45.pants. Lietvedības turpināšana pēc termiņu neievērošanas

(1) Pieteicējs, kurš nav ievērojis šajā likumā attiecībā uz darbībām Patentu valdē noteiktos termiņus, var lūgt lietvedības turpināšanu.

(2) Lūgumu par lietvedības turpināšanu iesniedz ne vēlāk kā divus mēnešus pēc tam, kad saņemts Patentu valdes paziņojums par termiņu neievērošanu vai paziņojums par tiesību zaudēšanu, ja ir izpildītas neievērotajā termiņā paredzētās darbības un samaksāta valsts nodeva par lietvedības turpināšanu. Ja paredzētās darbības nav veiktas vai valsts nodeva par lietvedības turpināšanu nav samaksāta, uzskata, ka lūgums ir atsaukts.

(3) Ja lūgums par lietvedības turpināšanu tiek apmierināts, termiņa neievērošanai nav nekādu juridisku sekas.

(4) Lietvedības turpināšanu nevar lūgt, ja nav ievērots šā panta otrajā daļā minētais termiņš, apelācijas un iebildumu iesniegšanas termiņš, ikgadējās valsts nodevas maksājuma termiņš, termiņš, līdz kuram iesniedzams Eiropas patenta pretenziju tulkojums latviešu valodā, vai ja ir iesniegts lūgums par tiesību atjaunošanu vai par prioritātes grozīšanu vai pievienošanu, vai par prioritātes tiesību atjaunošanu.

46.pants. Tiesību atjaunošana

(1) Ja pieteicējs vai patenta īpašnieks nav ievērojis šajā likumā attiecībā uz darbībām Patentu valdē noteiktos termiņus un termiņu neievērošanas tiešas sekas ir patenta pieteikuma noraidīšana vai patenta pieteikuma uzskatīšana par atsauktu, vai patenta anulēšana, vai citu tiesību zaudēšana, pieteicējs vai patenta īpašnieks var prasīt attiecīgo tiesību atjaunošanu, iesniedzot lūgumu Patentu valdei.

(2) Lūgumu par tiesību atjaunošanu saskaņā ar šā panta pirmo daļu iesniedz divu mēnešu laikā pēc tam, kad ir novērsts iemesls, kura dēļ nav ievērots termiņš, bet ne vēlāk kā gada laikā pēc noteiktā termiņa beigām. Lūgumu par tiesību atjaunošanu saskaņā ar šā likuma 29.panta pirmo daļu iesniedz divu mēnešu laikā pēc attiecīgā termiņa beigām. Lūgumu par tiesību atjaunošanu uzskata par iesniegtu ar brīdi, kad ir samaksāta valsts nodeva par tiesību atjaunošanu.

(3) Ja šā panta pirmajā daļā paredzētajos gadījumos ir apstiprinājušies attaisnojoši iemesli, kuru dēļ nav ievēroti termiņi, un ir izpildītas šā panta otrās daļas prasības, Patentu valde atjauno pieteicēja vai patenta īpašnieka tiesības uz patenta pieteikumu vai patentu.

(4) Pirms lūguma par tiesību atjaunošanu pilnīgas vai daļējas noraidīšanas Patentu valde rakstveidā paziņo pieteicējam vai patenta īpašniekam pilnīgā vai daļējā noraidījuma iemeslus un uzaicina viņu triju mēnešu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas iesniegt paskaidrojumus attiecībā uz noraidījuma iemesliem.

(5) Tiesību atjaunošanu nevar lūgt, ja nav ievērots termiņš, kas noteikts:

- 1) lūguma par tiesību atjaunošanu iesniegšanai (šā panta otrā daļa);
- 2) valsts nodevas par patenta pieteikumu samaksāšanai (28.panta sestā daļa);
- 3) agrākā pieteikuma kopijas iesniegšanai (29.panta trešā daļa);
- 4) lūguma par prioritātes grozīšanu vai pievienošanu iesniegšanai (29.panta trešā daļa);
- 5) apelācijas iesniegšanai (39.pants);
- 6) iebilduma iesniegšanai (41.pants);
- 7) lūguma par lietvedības turpināšanu iesniegšanai (45.panta otrā daļa).

(6) Persona, kas Latvijas teritorijā pēc patenta pieteikuma publiskošanas laikposmā starp tiesību zaudēšanu saskaņā ar šā panta pirmo daļu un dienu, kad Patentu valdes oficiālajā izdevumā tiek publicēts paziņojums par tiesību atjaunošanu, bija labticīgi komerciālos nolūkos izmantojusi izgudrojumu vai veikusi šādai izmantošanai nepieciešamos priekšdarbus, ir tiesīga netraucēti un nemaksājot atlīdzību pieteicējam vai patenta īpašniekam arī turpmāk izmantot šo izgudrojumu komerciālos nolūkos priekšdarbu laikā plānotajā apjomā.

47.pants. Patentu reģistrs

(1) Patentu reģistrs tiek uzturēts patentu reģistra grāmatu veidā. Patentu reģistru kārto Patentu valde. Ierakstam patentu reģistra grāmatās ir publiska ticamība.

(2) Patentu reģistrā ir iekļautas trīs patentu reģistra grāmatas:

- 1) pirmajā grāmatā reģistrē patentu pieteikumus pēc to publiskošanas un uz to pamata piešķirtos patentus;
- 2) otrajā grāmatā reģistrē Eiropas patentus pēc to spēkā stāšanās Latvijas Republikā;
- 3) trešajā grāmatā reģistrē papildu aizsardzības sertifikātu pieteikumus pēc to publiskošanas un uz to pamata piešķirtos papildu aizsardzības sertifikātus.

(3) Patentu reģistra uzturēšanas kārtību un prasības attiecībā uz patentu reģistra grāmatās iekļaujamām ziņām nosaka Ministru kabinets.

48.pants. Patentu pieteikumu un patentu reģistra ziņu publiskums

(1) Pirms patenta pieteikuma publicēšanas tā materiāli trešajām personām ir pieejami tikai ar pieteicēja rakstveida piekrišanu.

(2) Patentu valde ar patenta pieteikuma lietas dokumentiem un materiāliem bez pieteicēja vai patenta īpašnieka piekrišanas ļauj iepazīties personai, kas sniedz ziņas par to, ka no patenta piešķiršanas izrietošās tiesības var skart šīs personas tiesības vai saistības. Par šādām ziņām uzskatāmi pierādījumi tam, ka pieteicējs vai patenta īpašnieks veic pasākumus, lai izmantotu savas tiesības pret minēto personu, vai ka tai ir tiesības uz patentu saskaņā ar šā likuma 12.panta pirmo, otro vai trešo daļu.

(3) Pēc pieteikuma publiskošanas patenta piešķiršanas lietas dokumenti un materiāli ir pieejami jebkurai personai, kas iesniegusi attiecīgu lūgumu, izņemot šā likuma 11.pantā minēto gadījumu.

(4) Atļaujot iepazīties ar pieteikuma un reģistrācijas lietu saskaņā ar šā panta pirmo, otro vai trešo daļu, Patentu valde ir tiesīga liegt pieeju atsevišķai informācijai licenču līgumos un tiesību pārejas dokumentos, ja pieteicējs vai īpašnieks ir norādījis, ka šī informācija ir komercnoslēpums. Lietā esošie Patentu valdes iekšējie dokumenti, lēmumu projekti un to sagatavošanas materiāli uzskatāmi par ierobežotas pieejamības informāciju.

(5) Jebkurai personai ir tiesības iepazīties ar patentu reģistra grāmatām. Pēc rakstveida pieprasījuma iesniegšanas jebkurai personai ir tiesības saņemt izrakstu no patentu reģistra. Pēc saņēmēja pieprasījuma izraksta pareizību apliecina Patentu valdes amatpersona ar savu parakstu un zīmogu, norādot izraksta izsniegšanas datumu.

(6) Patentu valde izsniedz patentu reģistrā iekļauto ziņu izrakstus, kā arī dokumentu un materiālu kopijas, ja ir samaksāta valsts nodeva par ziņu saņemšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 17.11.2010.)

49.pants. Valsts nodevas par darbībām Patentu valdē

(1) Par izgudrojumu aizsardzību maksājāmās valsts nodevas apmēru un attiecīgos atvieglojumus nosaka Ministru kabinets.

(2) Valsts nodeva maksājama šā likuma 28.panta sestajā daļā, 30.panta trešajā daļā, 36.panta pirmajā daļā, 38.panta pirmajā un sestajā daļā, 39.pantā, 41.panta pirmajā daļā, 43.panta pirmajā daļā, 44.panta pirmajā daļā, 45.panta otrajā daļā, 46.panta otrajā daļā, 48.panta sestajā daļā, 51.panta ceturtajā daļā, 52.panta ceturtajā daļā, 58.panta pirmās daļas 2.punktā, 71.panta otrajā un trešajā daļā, 74.panta otrajā daļā un 76.panta trešajā un ceturtajā daļā paredzētajos gadījumos un noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 17.11.2010.)

VII nodaļa Patents kā īpašumtiesību objekts

50.pants. Patenta īpašumtiesību būtība

(1) Tiesības uz izgudrojumu, kuras pamatojas uz patentu vai tā pieteikumu, tiesiskā režīma ziņā pielīdzināmas tiesībām uz kustamu mantu Civillikuma izpratnē. Uz minētajām tiesībām attiecināmas vispārīgās normas par kustamu mantu un mantiskajiem darījumiem, ciktāl šis likums neparedz citādi. Ar patentiem un patentu pieteikumiem saistītās mantiskās tiesības var pārdot, dāvināt vai citādi iekļaut privāttiesiskajā apgrozībā, tās var mantot vai iegūt tiesību pēctecības kārtībā, tās var būt par ķīlas priekšmetu vai citādi pakļautas lietu tiesībām un uz tām var vērst piedziņu saskaņā ar tiesas izpildrakstu maksātnespējas gadījumā un citos gadījumos.

(2) Divu vai vairāku personu kopīpašuma tiesības uz patentu vai tā pieteikumu nosaka šo personu savstarpēji noslēgtajā līgumā. Ja līgums nav noslēgts, katrs kopīpašnieks var izmantot patentu vai tā pieteikumu pēc saviem ieskatiem. Visu patentu vai tā pieteikumu, kā arī savu patenta vai tā pieteikuma domājamo daļu var atsavināt vai attiecībā uz to piešķirt licenci citai personai, tikai visiem kopīpašniekiem vienojoties vai ar tiesas spriedumu.

(3) Ar patentu saistītie darījumi trešajām personām kļūst saistoši pēc to reģistrācijas Patentu valdē un publikācijas Patentu valdes oficiālajā izdevumā.

(4) Patenta nodošana citai personai (51.pants) un licences piešķiršana (52.pants) neietekmē licences, kas pirms tam piešķirtas trešajām personām. Ja persona tiesā iesniedz prasību par tiesību atzīšanu uz patentu (13.pants), tā var prasīt, lai agrāk piešķirtās licences un citi patenta apgrūtinājumi tiktu atzīti par spēku zaudējušiem no dienas, kad stājas spēkā tiesas spriedums par tiesību atjaunošanu uz patentu, ciktāl šie apgrūtinājumi neattiecas uz tiesību pārņēmēju vai uzliek tam attiecīgos apstākļos neattaisnotas saistības.

(5) Patentu valdē uz nacionālā patenta pieteikuma pamata piešķirtu Latvijas patentu vai Eiropas patentu, kurā Latvija ir norādītā valsts un par kuru Patentu valdes oficiālajā izdevumā ir publicēts tulkojums, iekļilā saskaņā ar Komerčķīlas likuma noteikumiem. Patentu valde ieraksta patentu reģistrā komerčķīlas atzīmi, pamatojoties uz komerčķīlu reģistra turētāja paziņojumu. Ziņas par izdarīto atzīmi Patentu valde paziņo patenta īpašniekam un publicē Patentu valdes oficiālajā izdevumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.07.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2015.)

51.pants. Patenta un patenta pieteikuma nodošana citām personām

(1) Patenta īpašniekam ir tiesības nodot patentu citai personai kopā ar uzņēmumu vai tā daļu, kas izmanto šo patentu, vai neatkarīgi no tā.

(2) Pēc tam, kad ir saņemts attiecīgs iesniegums, tiesību pāreju apliecinošs dokuments un valsts nodevas samaksu apliecinošs dokuments, Patentu valde ziņas par patenta īpašnieka maiņu ieraksta patentu reģistrā un publicē Patentu valdes oficiālajā izdevumā, kā arī nosūta patenta īpašniekam paziņojumu par patentu reģistrā izdarīto ierakstu.

(3) Par patenta īpašnieku uzskatāma persona, kas ierakstīta patentu reģistrā. Līdz patenta īpašnieka maiņas fiksēšanai patentu reģistrā tiesību pārņēmējs nevar izmantot no patenta iegūšanas izrietošās tiesības pret trešajām

personām.

(4) Pirms Patentu valde ir pieņēmusi lēmumu par patenta piešķiršanu, patenta pieteikumu var nodot citai personai, ja saņemts attiecīgs iesniegums, tiesību pāreju apliecinošs dokuments un valsts nodevas samaksu apliecinošs dokuments. Patenta pieteikuma izskatīšanu turpina attiecībā uz jauno pieteicēju.

(5) Kārtību, kādā patentu un patenta pieteikumu nodod citai personai, nosaka Ministru kabinets.

52.pants. Licences līgums

(1) Patenta īpašniekam ir tiesības ar licences līgumu piešķirt citai personai patenta izmantošanas tiesības pilnā apjomā vai daļēji. Atbilstoši licences līgumam var izsniegt izņēmuma licenci vai vienkāršo licenci.

(2) Licenci atzīst par izņēmuma licenci, ja licenciāts (saņēmējpusē) iegūst izņēmuma tiesības uz izgudrojuma izmantošanu saskaņā ar licences līgumā paredzētajiem noteikumiem, bet licenciārs saglabā tiesības izmantot izgudrojumu tiktāl, ciktāl šīs tiesības nav pārgājušas licenciātam.

(3) Licenci atzīst par vienkāršu licenci, ja licenciārs (izdevējpusē), piešķirot citai personai izgudrojuma izmantošanas tiesības, saglabā tiesības izmantot šo izgudrojumu pats, kā arī piešķirt vienkāršu licenci šā pašā izgudrojuma izmantošanai trešajām personām.

(4) Licences līgums attiecībā uz trešajām personām stājas spēkā pēc tā reģistrācijas Patentu valdē. Par licences līguma reģistrāciju maksājama valsts nodeva.

53.pants. Atklātā licence

(1) Patenta īpašnieks ir tiesīgs paziņot Patentu valdei par gatavību piešķirt izgudrojuma izmantošanas tiesības jebkurai ieinteresētajai personai (atklātā licence). Patentu valde paziņojumu publicē Patentu valdes oficiālajā izdevumā. Pēc paziņojuma publicēšanas kārtējā gada valsts nodevu par patenta uzturēšanu spēkā samazina par 50 procentiem. Ja patenta īpašniekam un ieinteresētajai personai neizdodas vienoties par atklātās licences līguma nosacījumiem, tos nosaka tiesa Civīlprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Ja saskaņā ar šā likuma 51.pantu īpašumtiesības pilnībā pāriet citai personai, paziņojums par gatavību piešķirt atklāto licenci tiek uzskatīts par atsauktu ar dienu, kad veiktas izmaiņas patentu reģistrā un Patentu valdes oficiālajā izdevumā publicēts paziņojums par atklātās licences piešķiršanu.

(3) Paziņojumu par atklāto licenci var atsaukt jebkurā laikā, iesniedzot lūgumu Patentu valdei, ar nosacījumu, ka patenta īpašnieks nav informēts par vēlmi izmantot izgudrojumu. Atsaukums stājas spēkā dienā, kad Patentu valde paziņojumu par attiecīgu lūgumu publicē Patentu valdes oficiālajā izdevumā. Par 50 procentiem samazinātā kārtējā gada valsts nodeva samaksājama pilnā apmērā mēneša laikā no licences atsaukšanas dienas. Ja kārtējā gada valsts nodeva mēneša laikā nav samaksāta, sākas sešu mēnešu termiņš saskaņā ar šā likuma 43.panta otro daļu.

(4) Paziņojumu par gatavību piešķirt atklāto licenci nevar iesniegt, ja patentu reģistrā ir ieraksts par izņēmuma licenci vai Patentu valde ir saņēmusi lūgumu reģistrēt izņēmuma licenci.

54.pants. Piespiedu licence

(1) Ja četrus gadus laikā pēc pieteikuma datuma vai triju gadus laikā pēc dienas, kad publicēts paziņojums par patenta piešķiršanu, patentētais izgudrojums Latvijas Republikā nav izmantots vai ir izmantots nepietiekamā apjomā, jebkura persona var iesniegt administratīvajā tiesā pieteikumu ar lūgumu piešķirt tai atļauju (piespiedu licenci) izmantot patentēto izgudrojumu atbilstoši šim likumam un tiesas nolēmumam. Šo noteikumu nepiemēro, ja patenta īpašnieks tiesai pierāda, ka izgudrojuma neizmantošanai vai nepietiekamai izmantošanai ir bijuši pamatoti iemesli.

(2) Ja biotehnoloģiska izgudrojuma patenta īpašnieks nevar to izmantot, nepārkāpjot agrākas tiesības uz augu šķīmi, viņš var pieteikties uz piespiedu licenci tās augu šķīmes izmantošanai, kuru aizsargā minētās tiesības, un maksāt īpašniekam tiesas noteiktu kompensāciju. Šādas licences piešķiršanas gadījumā augu šķīmes īpašniekam ir tiesības pretendēt uz pretlicenci ar pamatotiem aizsargātā izgudrojuma izmantošanas nosacījumiem.

(3) Patentētā izgudrojuma piespiedu licenci atbilstoši šā panta pirmajai un otrajai daļai var iegūt, ja:

1) patentētajam objektam vai ar patentēto paņēmieni iegūtajam produktam ir vitāli svarīga nozīme Latvijas iedzīvotāju labklājības, aizsardzības vai ekonomisko interešu nodrošināšanā;

2) izgudrojumu, kam ir īpaši svarīga saimnieciska nozīme, nevar izmantot bez cita agrāk patentēta izgudrojuma izmantošanas.

(4) Tiesa piespiedu licenci piešķir, ja prasības pieteicējs saprātīgā laikposmā ir pūlējies iegūt, bet nav ieguvis no patenta īpašnieka licenci ar pieņemamiem komerciāliem nosacījumiem.

(5) Ja valstī ir noteikts ārkārtas stāvoklis, Ministru kabinets var piešķirt piespiedu licenci.

(6) Tiesa šā panta trešās daļas 1.punktā paredzētajā gadījumā, izskatot lietas apstākļus par piespiedu licences piešķiršanu, papildus ievēro šādus nosacījumus:

1) patenta izmantošanas apjoms un termiņš ir ierobežojams, ņemot vērā nolūku, kādam piespiedu licence piešķirta;

2) piespiedu licence pielīdzināma vienkāršai licencei;

3) piespiedu licenci nevar nodot citai personai, izņemot gadījumu, kad to nodod kopā ar uzņēmumu, kas tieši saistīts ar attiecīgā patenta izmantošanu, vai ar šāda uzņēmuma daļu;

4) piespiedu licence piešķirama izmantošanai Latvijas iekšējā tirgū.

(7) Tiesa šā panta trešās daļas 2.punktā paredzētajā gadījumā, izskatot piespiedu licences piešķiršanas lietas apstākļus, papildus ievēro šādus nosacījumus:

1) agrāk piešķirtā (pirmā) patenta īpašnieks var pieprasīt pretlicenci ar saprātīgiem noteikumiem vēlāka patenta īpašnieka izgudrojuma izmantošanai;

2) licenci uz pirmo patentu nedrīkst nodot tālāk, ja vien to nenodod kopā ar tiesībām uz vēlāko patentu.

(8) Tiesa var lemt par piespiedu licences termiņa izbeigšanu, ja šā panta pirmajā daļā vai trešās daļas 1.punktā minētie apstākļi vairs nepastāv un to atkārtota iestāšanās ir maz ticama.

(9) Piespiedu licences turētājs maksā patenta īpašniekam kompensāciju, kuras apmēru nosaka tiesa, ievērojot licences ekonomisko vērtību, izgudrojuma izmantošanas apjomu un citus apstākļus.

VIII nodaļa

Patenta atzīšana par spēkā neesošu

55.pants. Patenta pirmstermiņa atzīšana par spēkā neesošu

(1) Patentu atzīst par spēkā neesošu pirms termiņa, ja:

1) patenta īpašnieks atsakās no patenta, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Patentu valdei;

2) nav saskaņā ar šā likuma 43.pantu samaksāta valsts nodeva par patenta uzturēšanu spēkā;

3) patents nav spēkā atbilstoši šā likuma 56.pantam.

(2) Ja saskaņā ar šā panta pirmās daļas 1.punktu iesniegums skar trešo personu tiesības, pamatojoties uz citu normatīvo aktu nosacījumiem, citu iestāžu lēmumiem, licences līgumu vai jebkuru citu līgumu, kas reģistrēts patentu reģistrā, vai ja saistībā ar šo patentu celta prasība tiesā, patentu nevar atzīt par spēkā neesošu bez iesaistīto personu piekrišanas.

56.pants. Pamatojums patenta atzīšanai par spēkā neesošu

Patentu atzīst par spēkā neesošu, ja:

- 1) patenta objekts neatbilst šā likuma 4., 5., 7., 8., 9. vai 10.panta prasībām;
- 2) izgudrojuma būtība patentā nav atklāta tik skaidri un pilnīgi, lai lietpratējs šo izgudrojumu varētu īstenot (30.panta pirmā daļa);
- 3) patenta objekts pārsniedz sākotnēji iesniegtā patenta pieteikuma apjomus (36.panta pirmā daļa) vai — ja patents piešķirts uz nodalīta pieteikuma pamata — sākotnējā patenta pieteikuma apjomus;
- 4) patents piešķirts personai, kurai nebija tiesību to saņemt (12.pants).

57.pants. Patenta atzīšana par spēkā neesošu

- (1) Pamatojoties uz šā likuma 56.panta nosacījumiem, patentu par spēkā neesošu atzīst tiesa civilprocesuālā kārtībā.
- (2) Prasības pieteikumu par patenta atzīšanu par spēkā neesošu var iesniegt jebkura persona, ievērojot šā likuma 56.panta 1., 2. un 3.punkta nosacījumus.
- (3) Prasīt, lai patentu atzīst par spēkā neesošu saskaņā ar šā likuma 56.panta 4.punktu, var persona, kurai ir tiesības uz izgudrojumu atbilstoši šā likuma 12.pantam.
- (4) Prasības pieteikumu par patenta atzīšanu par spēkā neesošu var iesniegt visā patenta spēkā esības laikā. Patentu var atzīt par spēkā neesošu arī tad, ja prasības pieteikuma iesniegšanas vai prasības izskatīšanas brīdī patenta spēkā esības termiņš ir beidzies vai patents ir izslēgts no patentu reģistra pēc tā īpašnieka iniciatīvas.

58.pants. Patenta ierobežošana

- (1) Patenta piešķirto tiesību apjomu var ierobežot, ja:

- 1) tiesa, izskatot lietu par patenta atzīšanu par spēkā neesošu saskaņā ar šā likuma 57.pantu, atzīst patentu par daļēji spēkā neesošu. Tiesa ierobežo patenta pretenzijas, ja šā likuma 56.panta 1., 2. un 3.punktā minētie apstākļi neattiecas uz patentu pilnā apjomā;
- 2) patenta īpašnieks iesniedz Patentu valdei pieteikumu par patenta apjoma ierobežošanu, grozot tā pretenzijas, aprakstu vai zīmējumus, un ir samaksājis valsts nodevu.

- (2) Pieteikumu saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2.punktu nevar iesniegt šā likuma 41.pantā noteiktā iebilduma procedūras laikā vai laikā, kamēr risinās tiesvedība par patenta atzīšanu par spēkā neesošu.

- (3) Pieteikumu tiesā saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2.punktu var iesniegt tikai patenta īpašnieks. Ja patentu reģistrā ir iekļautas ziņas par licences piešķiršanu, patenta īpašnieks pieteikumu var iesniegt tikai tad, ja viņš pierāda, ka tam ir licenciāta piekrišana vai ka tas vismaz trīs mēnešus iepriekš ir informējis licenciātu par savu nodomu ierobežot patentu.

59.pants. No patenta atzīšanas par spēkā neesošu izrietošās sekas

- (1) Ja patents atzīts par spēkā neesošu atbilstoši šā likuma 56. un 58.pantam, uzskata, ka izgudrojums zaudē šajā likumā paredzēto tiesisko aizsardzību ar patenta pieteikuma datumu tādā apjomā, kādā patents atzīts par spēkā neesošu.

- (2) Patenta atzīšana par spēkā neesošu neietekmē:

- 1) tiesas spriedumu par patenta pārkāpumu, kurš jau ir izpildīts, pirms tika pieņemts nolēmums par patenta atzīšanu par spēkā neesošu;
- 2) līgumu, kurš noslēgts, pirms tika pieņemts nolēmums par patenta atzīšanu par spēkā neesošu, un ir izpildīts pirms šā nolēmuma pieņemšanas. Tiesa var lemt par līgumā paredzēto jau samaksāto summu atmaksāšanu tiktāl, ciktāl attiecīgajos apstākļos tas atbilst taisnīguma principam.

IX nodaļa Ar patentiem saistīto tiesību aizsardzība

60.pants. Izgudrotāja tiesību aizsardzība

Ja nepamatoti tiek aizskarta izgudrotāja autorība vai citādi pārkāptas izgudrotāja tiesības (14.pants), izgudrotājs ir tiesīgs vērsties tiesā saskaņā ar Civillikuma normām par personisku aizskārumu.

61.pants. Brīdināšana par izņēmuma tiesībām

(1) Patenta īpašniekam un ar viņa piekrišanu licenciātam ir tiesības marķēt produktus, kuros izgudrojums īstenots vai iekļauts, ar brīdinājuma apzīmējumu, norādot patenta numuru, vai ar tekstu, kas brīdina par patenta pieteikuma esību. Brīdinājuma marķējumā norāda patenta īpašnieka vārdu (nosaukumu) un patenta piešķiršanas vai pieteikuma datumu.

(2) Brīdinājuma marķējumu nedrīkst izvietot uz izstrādājumiem, uz kuriem neattiecas patenta aizsardzība. Nepatīss brīdinājums uzskatāms par negodīgas konkurences izpausmi.

(3) Ja patenta īpašniekam ir pamats uzskatīt, ka kāda persona pārkāpj viņa izņēmuma tiesības, viņš var brīdināt to par iespējamo pārkāpumu.

62.pants. Izgudrojuma nelikumīga izmantošana (patenta pārkāpums)

(1) Par izgudrojuma nelikumīgu izmantošanu uzskatāma patenta īpašnieka izņēmuma tiesību pārkāpšana — patenta izmantošana šā likuma 16.panta izpratnē bez īpašnieka atļaujas, ja tā notikusi patenta spēkā esības laikā.

(2) Patenta īpašnieks var civilprocesuālā kārtībā iesniegt tiesā prasību par patenta nelikumīgu izmantošanu. Licenciāts ar patenta īpašnieka piekrišanu ir tiesīgs iesniegt prasību tiesā par patenta nelikumīgu izmantošanu. Patenta īpašnieka piekrišana nav nepieciešama, ja viņš prasību neiesniedz, kaut arī izņēmuma licences licenciāts rakstveidā uzaicinājis viņu to darīt.

(3) Patenta īpašniekam ir tiesības iestāties lietā, ja prasību tiesā par patenta nelikumīgu izmantošanu iesniedzis licenciāts saskaņā ar šā panta otro daļu.

(4) Licenciāts ir tiesīgs iestāties lietā un prasīt atlīdzību par zaudējumiem, kas tam radušies sakarā ar licencētā patenta nelikumīgu izmantošanu.

63.pants. Atbildība par patenta nelikumīgu izmantošanu

(1) Atbildība par patenta nelikumīgu izmantošanu iestājas, ja atbilstoši šā likuma 62.pantam ir pierādīts patenta pārkāpuma fakts. Pierādīt pārkāpuma faktu ir prasītāja (patenta īpašnieka vai licenciāta) pienākums.

(2) Ja patenta objekts ir jauna produkta iegūšanas paņēmieni, uzskata, ka tāds pats produkts ir iegūts ar patentēto paņēmieni bez patenta īpašnieka atļaujas. Šajā gadījumā patenta pārkāpuma neesības pierādīšana ir atbildētāja pienākums. Tiesvedības laikā ņemamas vērā atbildētāja likumīgās tiesības uz komercnoslēpuma aizsardzību.

(3) Persona, pret kuru celta prasība sakarā ar patenta nelikumīgu izmantošanu, nevar iebilst pret prasību, pamatojoties tikai uz to, ka patents netiek izmantots vai tā darbība pārtraucama citu iemeslu dēļ. Atbilstoši šā likuma 56.panta 1., 2. un 3.punktam atbildētājs var celt pretprasību par patenta atzīšanu par spēkā neesošu. Šajā gadījumā patenta pārkāpumu var konstatēt tiktāl, ciktāl patents tiek atzīts par spēkā esošu.

(4) Nosakot atbildību par patenta nelikumīgu izmantošanu un šīs atbildības apjomu, var ņemt vērā šā likuma 61.panta trešajā daļā minētā brīdinājuma saņemšanas faktu.

64.pants. Zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzības apmēra noteikšanas kārtība

(1) Ja kādas personas vainas dēļ notikusi patenta nelikumīga izmantošana, šā likuma 62.panta otrajā daļā minētie tiesību subjekti ir tiesīgi prasīt radīto zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzību.

(2) Zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzības apmērs nosakāms saskaņā ar Civillikumu. Nosakot zaudējumu atlīdzības apjomu, var ņemt vērā arī tās personas negodīgā ceļā gūto peļņu, kura prettiesiski izmantojusi patentu.

(3) Ja faktisko zaudējumu atlīdzības apmēru nevar noteikt saskaņā ar šā panta otro daļu, zaudējumu atlīdzības apmērs nosakāms atbilstoši tai summai, kuru varētu saņemt patenta īpašnieks par patenta izmantošanas tiesību nodošanu licenciātam.

X nodaļa

Strīdu izskatīšana tiesā

65.pants. Tiesu piekritība

(1) Strīdus par izņēmuma tiesībām un citām uz patentu vai šo likumu pamatotām tiesībām tiesa izskata tādā pašā kārtībā, kādā tiek izskatīti strīdi, attiecībā uz kuriem paredzēta civiltiesiskā atbildība saskaņā ar Civillikuma normām par kustamo mantu, ja šis likums vai citi normatīvie akti neparedz citādi.

(2) Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa kā pirmās instances tiesa civilprocesuālā kārtībā izskata šādas ar izgudrojumu tiesisko aizsardzību saistītas lietas:

- 1) par tiesību atjaunošanu uz patentu;
- 2) par patenta atzīšanu par spēkā neesošu;
- 3) par iepriekšlietošanas tiesībām;
- 4) par patenta nelikumīgu izmantošanu (patenta pārkāpumu);
- 5) par patenta pārkāpuma neesības fakta konstatēšanu;
- 6) par licences piešķiršanu, licences līguma noteikumiem vai to izpildi;
- 7) par tiesībām uz kompensāciju sakarā ar neiespējamību atklāti izmantot izgudrojumu.

(3) Citu strīdu piekritību nosaka saskaņā ar Civilprocesa likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.12.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2015.)

66.pants. Atzinumi patentu lietās

Patentu valde sniedz tiesai informāciju vai atzinumus, ja tādi ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai par izgudrojuma atbilstību šā likuma 5. un 7.panta prasībām, lietās, kas saistītas ar patentiem un patenta apjoma ierobežošanu saskaņā ar šā likuma 58.panta pirmo daļu.

67.pants. Prasību iesniegšanas termiņi

(1) Strīdos par patentiem termiņš prasības iesniegšanai tiesā ir trīs gadi, skaitot no brīža, kad cietusī persona uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par savu tiesību pārkāpuma faktu.

(2) Prasību sakarā ar strīdu par piešķirtā patenta atzīšanu par spēkā neesošu (57.pants), licences piešķiršanu vai licences līguma noteikumiem var iesniegt tiesā visā patenta spēkā esības laikā.

XI nodaļa

Starptautiskie pieteikumi saskaņā ar Patentu kooperācijas līgumu

68.pants. Starptautiskie pieteikumi

(1) Patentu valde darbojas kā saņēmējinstāde Patentu kooperācijas līguma ietvaros.

(2) Patentu valde pieņem starptautisko pieteikumu, ja to iesniedz Latvijas pilsonis vai pastāvīgais iedzīvotājs vai Latvijā reģistrēta juridiskā persona.

(3) Starptautisko pieteikumu iesniedz latviešu, angļu, franču, krievu vai vācu valodā. Ja pieteikums iesniegts latviešu valodā, tā tulkojums angļu, franču, krievu vai vācu valodā atkarībā no pieteicēja izvēlētajās starptautiskās patentmeklēšanas institūcijas un starptautiskās pirmējās ekspertīzes institūcijas Patentu valdei iesniedzams Patentu kooperācijas līgumā, Patentu kooperācijas līguma reglamentā un Patentu kooperācijas līguma administratīvajā instrukcijā noteiktajā termiņā.

(4) Par starptautiskā pieteikuma iesniegšanu Patentu valdei maksājama pieteikuma pārsūtīšanas maksa. Maksājuma termiņus nosaka Patentu kooperācijas līgums.

(5) Patentu valdē iesniegtajiem starptautiskajiem pieteikumiem starptautisko patentmeklēšanu un starptautisko pirmo ekspertīzi atkarībā no pieteicēja izvēles veic Patentu kooperācijas līgumā noteiktās institūcijas.

(6) Latvijas norādīšanu vai izraudzīšanu starptautiskajā pieteikumā saskaņā ar Patentu kooperācijas līguma 2 (viii) pantu uzskata par vēlmi iegūt Eiropas patentu, kas darbojas Latvijā saskaņā ar Eiropas patentu konvenciju.

XII nodaļa

Eiropas patenta pieteikums un Eiropas patents

69.pants. Eiropas patenta pieteikums

(1) Eiropas patenta pieteikumu, izņemot nošķirto pieteikumu, var iesniegt Patentu valdei. Pieteikumu var iesniegt jebkurā valodā, kas minēta Eiropas patentu konvencijas 14.panta pirmajā un otrajā daļā.

(2) Eiropas patenta pieteikumiem attiecībā uz izgudrojumiem, kuri skar valsts aizsardzības intereses, piemēro šā likuma 11.panta nosacījumus.

70.pants. Eiropas patenta pieteikuma tiesiskais spēks Latvijā

(1) Eiropas patenta pieteikums, kuram Eiropas patentu iestāde piešķirusi pieteikuma datumu, kā arī prioritātes datumu (ja tika pieprasīta prioritāte), neatkarīgi no rezultāta, ar kādu beigusies tā izskatīšana Eiropas patentu iestādē, pielīdzināms Patentu valdei iesniegtam un saskaņā ar šo likumu noformētam patenta pieteikumam.

(2) Kad Eiropas patenta pieteikums publicēts saskaņā ar Eiropas patentu konvencijas 67.pantu, izgudrojumam atbilstoši šā likuma 18.panta otrās daļas nosacījumiem tiek piešķirta pagaidu tiesiskā aizsardzība, sākot ar dienu, kad pieteicējs personai, kura Latvijā izmanto izgudrojumu, dara to zināmu, nosūtot šai personai publicētā Eiropas patenta pieteikuma pretenziju tulkojumu latviešu valodā, vai kad to pēc pieteicēja lūguma publicē Patentu valdes oficiālajā izdevumā. Eiropas patenta pieteikumam nav šajā pantā minēto seku, ja tas tiek atsaukts vai uzskatāms par atsauktu.

(3) Patentu valde publicē Eiropas patenta pieteikuma pretenzijas latviešu valodā saskaņā ar šā panta otro daļu, ja pieteicējs samaksā par pretenziju publicēšanu.

71.pants. Eiropas patenta tiesiskais spēks

(1) Eiropas patents, kurā Latvija ir norādītā valsts, piešķir tādas pašas tiesības kā nacionālais patents, sākot ar dienu, kad publicēts Eiropas patentu iestādes paziņojums par patenta piešķiršanu.

(2) Triju mēnešu laikā pēc tam, kad Eiropas patentu iestādes paziņojums par patenta piešķiršanu publicēts Eiropas patentu iestādes oficiālajā izdevumā saskaņā ar Eiropas patentu konvencijas 64.pantu, patenta īpašnieks iesniedz Patentu valdei Eiropas patenta pretenziju tulkojumu latviešu valodā un samaksā valsts nodevu par publikāciju. Kārtību, kādā iesniedzami tulkojumi, nosaka Ministru kabinets.

(3) Ja, izskatot Eiropas patentu iestādei iesniegto iebildumu pret patenta piešķiršanu, Eiropas patents tiek uzturēts spēkā ar grozītām pretenzijām, patenta īpašnieks triju mēnešu laikā pēc tam, kad publicēts lēmums par Eiropas

patenta uzturēšanu spēkā, iesniedz Patentu valdei grozīto pretenziju tulkojumu latviešu valodā un samaksā valsts nodevu par publikāciju. Šā likuma 41.panta nosacījumi netiek piemēroti iebildumiem pret Eiropas patenta piešķiršanu.

(4) *(Izslēgta ar 14.10.2010. likumu)*

(5) Patentu valde iespējami īsā laikposmā Patentu valdes oficiālajā izdevumā publicē tulkojumu, kas iesniegts atbilstoši šā panta otrajai vai trešajai daļai.

(6) Ja šā panta otrajā daļā minētajā termiņā nav iesniegts šā panta otrajā vai trešajā daļā minētais tulkojums vai nav samaksāta valsts nodeva par publikāciju, Eiropas patents Latvijā tiek uzskatīts par spēkā neesošu ar patenta pieteikuma iesniegšanas dienu.

(7) Eiropas patentam Latvijā nav šajā nodaļā paredzētā tiesiskā spēka ar pieteikuma iesniegšanas dienu, ja Eiropas patenta iestāde, izskatījusi saņemto iebildumu pret patenta piešķiršanu, atzīst attiecīgo patentu par spēkā neesošu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 17.11.2010.)

72.pants. Eiropas patenta pieteikuma vai Eiropas patenta autentiskais teksts

(1) Eiropas patenta pieteikuma vai Eiropas patenta teksts, kas sagatavots tādā valodā, kas ir Eiropas patenta iestādes procedūru valoda, Latvijā ir autentisks teksts jebkurā tā izskatīšanas stadijā Patentu valdē vai tiesā.

(2) Atbilstoši šā likuma 71.panta otrajai un trešajai daļai iesniegto Eiropas patenta tulkojumu uzskata par autentisku, izņemot tulkojumu tiesas lietā, kura ir saistīta ar Eiropas patenta atzīšanu par spēkā neesošu (56.pants) un kurā Eiropas patenta pieteikuma vai Eiropas patenta pretenziju tulkojums piešķir šaurāku aizsardzību salīdzinājumā ar Eiropas patenta pieteikumu vai Eiropas patenta valodā, kas ir Eiropas patenta iestādes procedūru valoda.

(3) Eiropas patenta pieteicējs vai īpašnieks var iesniegt precizētu pretenziju tulkojumu visā Eiropas patenta spēkā esības laikā. Precizētais tulkojums stājas spēkā pēc tā publicēšanas Patentu valdes oficiālajā izdevumā vai pēc tam, kad Eiropas patenta pieteicējs vai īpašnieks par to paziņo personai, kura izmanto izgudrojumu Latvijā.

(4) Persona, kas Latvijas teritorijā pirms precizētā tulkojuma publicēšanas datuma, nepārkāpjot sākotnēji publicētā patenta pieteikuma un patenta tulkojuma piešķirto aizsardzības apjomu, labticīgos nolūkos izmantoja izgudrojumu savā uzņēmumā vai sava uzņēmuma vajadzībām vai līdz minētajam datumam veica šādai izmantošanai nepieciešamos priekšdarbus, ir tiesīga netraucēti un nemaksājot atlīdzību patenta īpašniekam arī turpmāk izmantot attiecīgo izgudrojumu savā uzņēmumā vai sava uzņēmuma vajadzībām, ja izgudrojuma izmantošanas apjoms netiek paplašināts.

73.pants. Maksa par Eiropas patenta uzturēšanu spēkā

(1) Par katru gadu, kas seko gadam, kurā publicēts Eiropas patenta iestādes paziņojums par Eiropas patenta piešķiršanu, patenta īpašnieks maksā Patentu valdei par patenta uzturēšanu spēkā. Maksājumi izdarāmi tādā pašā kārtībā, kādā saskaņā ar šā likuma 43.pantu maksājama valsts nodeva par nacionālajiem patentiem.

(2) Ja samaksa veicama triju mēnešu laikā pēc tam, kad paziņojums par Eiropas patenta piešķiršanu publicēts Eiropas patenta iestādes oficiālajā izdevumā, uzskatāms, ka samaksa, kura veikta šajā laikposmā, ir veikta termiņā. Minētajā gadījumā šā likuma 43.pantā paredzēto papildnodevu nemaksā.

(3) Atbilstoši Eiropas patenta konvencijas 39.pantam daļu no ikgadējās maksas par patenta uzturēšanu spēkā Patentu valde atmaksā Eiropas Patenta organizācijai Eiropas patenta konvencijā noteiktajā kārtībā.

74.pants. Eiropas patenta pieteikuma konversija (pārveide) nacionālajā patenta pieteikumā

(1) Eiropas patenta pieteikumu, kurā ir prasīta aizsardzība Latvijā, var konvertēt (pārveidot) nacionālajā pieteikumā, ja Eiropas patenta pieteikums tiek uzskatīts par atsauktu saskaņā ar Eiropas patenta konvencijas 77.panta trešo daļu vai ja pieteikuma tulkojums, ievērojot Eiropas patenta konvencijas 14.panta otro daļu, nav iesniegts noteiktajā laikā saskaņā ar Eiropas patenta konvencijas 90.panta trešo daļu.

(2) Pieteicējs triju mēnešu laikā samaksā valsts nodevu par patenta pieteikuma konversiju (pārveidi) un iesniedz Patentu valdei pieteikuma tulkojumu latviešu valodā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 17.11.2010.)

75.pants. Vienlaicīgas aizsardzības neiespējamība

Ja Eiropas patents un nacionālais patents vienai un tai pašai personai vai tās tiesību pārņēmējam piešķirts uz vienu un to pašu izgudrojumu ar to pašu pieteikuma datumu vai — ja pieprasīta prioritāte — ar to pašu prioritātes datumu, tad gadījumā, ja Eiropas patentu iestāde nav saņēmusi Eiropas patentu konvencijas 99.panta pirmajā daļā minēto iebildumu pret patenta piešķiršanu, nacionālā patenta darbība tiek pārtraukta ar dienu, kad beidzies iebildumu iesniegšanas termiņš, bet, ja saņemti iebildumi, — ar dienu, kad attiecīgā iebilduma izskatīšana pabeigta un pieņemts galīgais lēmums par Eiropas patenta uzturēšanu spēkā.

XIII nodaļa Papildu aizsardzības sertifikāts

76.pants. Papildu aizsardzības sertifikāta piešķiršanas noteikumi

(1) Ja patents aizsargā zāles, papildu aizsardzības sertifikātu piešķir saskaņā ar Padomes 1992.gada 18.jūnija regulu (EEK) Nr. 1768/92 par papildu aizsardzības sertifikāta izstrādi zālēm.

(2) Ja patents aizsargā augu aizsardzības līdzekli, papildu aizsardzības sertifikātu piešķir saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1996.gada 23.jūlija regulu (EK) Nr. 1610/96 par papildu aizsardzības sertifikāta ieviešanu attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem.

(3) Persona, kas vēlas iegūt papildu aizsardzības sertifikātu, iesniedz attiecīgu pieteikumu Patentu valdei. Pieteicējs maksā valsts nodevu par pieteikumu. Pieteikumam piemēro šā likuma 13.panta ceturtās un piektās daļas un 32.panta nosacījumus.

(4) Par papildu aizsardzības sertifikāta uzturēšanu spēkā maksājama ikgadēja valsts nodeva. Šajā gadījumā piemēro šā likuma 43.panta nosacījumus. Ja papildu aizsardzības sertifikāta darbības pēdējais gads nav pilns, nodeva par to maksājama kā par pilnu gadu.

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē 1995.gada 30.marta Patentu likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 10.nr.).

2. Šā likuma XII nodaļas noteikumi piemērojami Eiropas patentu pieteikumiem, kas Eiropas patentu iestādei iesniegti, sākot ar 2005.gada 1.jūliju, kad Latvijā stājas spēkā 1973.gada 5.oktobra Konvencija par Eiropas patenta piešķiršanu. Eiropas patentu pieteikumiem, kas iesniegti laikposmā no 1995.gada 1.maija līdz 2005.gada 30.jūnijam, piemērojami 1995.gada 30.marta Patentu likuma V nodaļas noteikumi.

3. Patentu pieteikumiem, kuri Patentu valdei iesniegti pirms šā likuma spēkā stāšanās, piemērojama tā patentu piešķiršanas kārtība, kas bija spēkā dienā, kad iesniegts patenta pieteikums.

4. Patenti, kas piešķirti saskaņā ar 1995.gada 30.marta Patentu likumu un ir spēkā, ar šā likuma spēkā stāšanās dienu izmantojami un aizsargājami atbilstoši šā likuma noteikumiem. Šo patentu tiesiskās aizsardzības apjomu un no tiem izrietošās tiesības, arī izņēmuma tiesības, pielīdzina šajā likumā noteiktajam patenta aizsardzības apjomam un tiesībām.

5. Latvijā tiek turpināta to Eiropas patentu reģistrācija, kuru pieteikumi Eiropas patentu iestādei iesniegti līdz 1995.gada 1.maijam, ja:

- 1) patenta īpašnieks iesniedzis Patentu valdei attiecīgu iesniegumu ne vēlāk kā gada laikā pēc Eiropas patenta izsniegšanas;
- 2) iesniegumam pievienota oficiāli apstiprināta patenta un izgudrojuma apraksta kopija, izgudrojuma formulas,

izgudrojuma kopsavilkuma un zīmējumam pievienotā teksta tulkojums latviešu valodā;

3) samaksāta attiecīgā nodeva;

4) izgudrojums ir patentspējīgs.

6. Reģistrētajam Eiropas patentam ir tāds pats tiesiskais spēks un piemērojami tie paši likuma noteikumi, kādi piemērojami nacionālajam patentam, ar šādiem izņēmumiem:

1) izņēmuma tiesības, ko piešķir patents, stājas spēkā dienā, kad Patentu valde publicē paziņojumu par Eiropas patenta reģistrāciju, un beidzas ne vēlāk kā pēc 20 gadiem no dienas, kad Patentu valde saņēmusi iesniegumu par Eiropas patenta reģistrāciju;

2) šā likuma 22.panta noteikumi attiecībā uz reģistrēto Eiropas patentu piemērojami, ja pirms tam, kad Patentu valdē saņemts iesniegums par Eiropas patenta reģistrāciju Latvijā, ir sākusies izgudrojuma godprātīga izmantošana vai ir veikti šādai izmantošanai nepieciešamie priekšdarbi;

3) Eiropas patenta atzīšana par spēkā neesošu vai tā spēkā esības pirmstermiņa pārtraukšana citā Eiropas patenta konvencijas dalībvalstī nav uzskatāma par pamatu reģistrētā patenta atzīšanai par spēkā neesošu Latvijā.

7. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2007.gada 1.septembrim ir spēkā Ministru kabineta 1998.gada 18.augusta noteikumi Nr.309 "Noteikumi par rūpnieciskā īpašuma aizsardzības valsts nodew", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

8. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2011.gada 30.aprīlim ir spēkā Ministru kabineta 2007.gada 4.septembra noteikumi Nr.602 "Noteikumi par profesionālo patentpilnvaroto reģistra saturu, reģistra uzturēšanas kārtību un patentpilnvaroto kvalifikācijas eksāmena kārtību".

(14.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.11.2010.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998.gada 6.jūlija direktīvas 98/44/EK par izgudrojumu tiesisko aizsardzību biotehnoloģijā;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 31.marta direktīvas 2004/27/EK, ar ko groza direktīvu 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm;

3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvas 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu.

Likums stājas spēkā 2007.gada 1.martā.

Likums Saeimā pieņemts 2007.gada 15.februārī.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2007.gada 27.februārī